

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-33Cb/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119203756
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Krajčí
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2023:1119203756.18

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III sudcom JUDr. Milanom Krajčim v spore žalobcu: Slovenské elektrárne, a.s., so sídlom Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052, proti žalovanému: Západoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Čulenova 6, 816 47 Bratislava, IČO: 36 361 518, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o zaplatenie 16.029.426,14 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 21. mája 2019 a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 21. mája 2019, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu zamietá.

III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou z 13. marca 2019 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 9.194.898,02 eur s príslušenstvom.

2. Svoju žalobu odôvodnil žalobca tým, že sa ňou domáha vydania bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe právneho dôvodu, ktorý odpadol, keďže mu bola s účinnosťou od 1. januára 2014 založená povinnosť uhrádzať žalovanému platbu za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent. Jediným právnym dôvodom, na základe ktorého žalobca uhrádzal žalovanému G-komponent, bola protiústavná časť § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z. (ďalej aj „Vyhláška“). Publikáciou derogačného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“ v príslušnom gramatickom tvare) sp. zn. PL. ÚS 17/2014 v Zbierke zákonov právny dôvod plnenia žalobcu odpadol, čím sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

2.1. Žalobca uviedol, že so žalovaným nemal uzatvorenú zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny vo vzťahu k akémukoľvek odovzdávaciemu miestu jeho zariadení na výrobu elektriny. Za obdobie od 1. januára 2014 do 30. júna 2016 žalobca uhradil žalovanému celkovo sumu 9.194.898,02 eur na základe faktúr, ktorými žalovaný vyúčtoval žalobcovi tzv. G-komponent. Žalobca preto vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia listom z 21. decembra 2018, avšak žalovaný predmetnú sumu žalobcovi neuhradil.

2.2. Podľa žalobcu má derogačný nález ústavného súdu účinky ex tunc, pričom odkázal na zjednocujúce stanovisko pléna ústavného súdu z 11. októbra 2006, sp. zn. PLz. ÚS 1/06. Na základe uvedeného je potrebné na akúkoľvek platbu G-komponentu uhradenú pred publikáciou nálezu nazerať ako na plnenie, ktorého právny dôvod odpadol.

2.3. Žalobca uviedol, že na premlčanie práv z bezdôvodného obohatenia v prípade obchodnoprávneho vzťahu sa aplikuje právna úprava premlčania uvedená v Obchodnom zákonníku, ktorá je podľa ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka štvorročná.

2.4. K žalobe žalobca pripojil nález ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014, rámcovú distribučnú zmluvu č. XXXXXX z 5. decembra 2013, rámcovú zmluvu č. XXXXXX zo 4. decembra 2014, rámcovú zmluvu č. XXXXXX z 8. decembra 2015, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - P. I. z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - A. VN I z XX. augusta XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - A. I. I z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - A. VN I z XX. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - E. N. I. z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - E. N. VN z XX. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - E. N. I. z XX. januára XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - H. I. z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - H. VN z 9. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - H. VN z XX. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - H. VN Y XXXX z XX. júla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - S. z XX. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - S. I. z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - S. I. z XX. januára XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - J. S. VN z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - J. S. VN z XX. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - J. S. VN z XX. januára XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - Y. VN z XX. apríla XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - Y. I z XX. mája XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. Y - Y. VN z XX. januára XXXX, zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - I. H. VN z XX. apríla B., zmluvu o pripojení odberného miesta č. B. - I. H. VN z XX. januára B., zmluvu o pripojení odberného miesta č. B. - S. I. z XX. novembra B., zmluvu o pripojení odberného miesta č. B. - H. Q. cez Y VN B. z XX. júna B., zmluvu o pripojení odberného miesta č. XXXXXXXXXXXX - H. Q. Y Y a Y Y pre I. VN XXX z XX. júna XXXX, zmluvu o pripojení zariadenia výrobcu č. XX-XXXXX-XXXX-ZoPZ - H. VN XX z XX. júna XXXX, faktúry za obdobie od 1. novembra 2014 do 30. júna 2016, výpisy z účtov žalobcu za obdobie od 1. januára 2014 do 30. júna 2016, tlačovú správu - ďalšie prelomové rozhodnutie v kauze G-komponent Košický súd priznal vrátenie poplatku aj napriek uzatvorenej zmluve o prístupe, článok - G-komponent prehral na košickom krajskom súde, rozsudky Krajského súdu v Žiline z 26. septembra 2018 sp. zn. 13Cob/38/2018 a sp. zn. 13Cob/29/2018, výzvu žalovanému č. SE/2018/073057 z 21. decembra 2018 spolu s doručenkou a odpoveď žalovaného z 21. januára 2019.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe z 2. septembra 2019 navrhol žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru sa derogačný nález ústavného súdu na daný spor neaplikuje, nakoľko nálezy o nesúlade právnych predpisov nepôsobia spätne (ex tunc), ale len do budúcnosti (ex nunc), pričom poukázal na znenie ustanovenia § 41a ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu a o konaní pred ním.

4.1. Podľa žalovaného bol žalobca povinný v rozhodnom období platiť G-komponent, keďže mal možnosť ním vyrobenú elektrinu vpúšťať do sústavy a túto možnosť využíval. Podľa žalovaného mal žalobca s ním konkludentne uzavretú zmluvu o dojednaní prístupu do distribučnej sústavy, zákon pritom neupravoval povinnosť uzavrieť zmluvu o prístupe v písomnej forme. Ak by aj neexistoval zmluvný základ na platenie G-komponentu, bol žalobca povinný platiť náhradu za užívanie sústavy, keďže užívaním distribučnej sústavy žalovaného sa žalobca v rozhodnom období bez právneho dôvodu bezdôvodne obohatil na úkor žalovaného.

4.2. Výška bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v užívaní cudzej veci bez právneho dôvodu zodpovedá sume, ktorá sa obvykle platí za užívanie porovnateľnej veci v rozhodnom čase na rozhodnom mieste. Výška odplaty za užívanie sústavy prevádzkovej žalovaným však bola a je regulovaná verejnoprávnymi predpismi. Je preto stanovená zo strany verejnoprávneho regulátora. Za užívanie sústavy sa v rozhodnom období v každom prípade platila suma vo výške stanovenej Úradom. Inými slovami, nikto neplatil za užívanie sústavy inú sumu, než je suma stanovená zo strany Úradu, a preto je nespochybniteľné, že suma v tejto výške sa za užívanie sústavy obvykle platila. To znamená, že výška majetkového prospechu, ktorý žalobca získal užívaním sústavy bez právneho dôvodu, sa rovná sume, ktorá bola za užívanie sústavy v rozhodnom období stanovená Úradom. Po započítaní vzájomných pohľadávok žalobcu a žalovaného si nebudú strany sporu navzájom nič dlžné, a preto žaloba by mala byť v celom rozsahu zamietnutá. Z tohto dôvodu si žalovaný uplatnil voči žalobcovi pohľadávku na vydanie

bezdôvodného obohatenia vo výške 9.147.106,93 eur spolu s úrokom z omeškania v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po dni doručenia tejto žalobnej odpovede žalobcovi až do zaplatenia.

4.3. Žalovaný poukázal na to, že ak by súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je oprávnený, časť nároku žalobcu je premlčaná. Ak by súd priznal nálezu ústavného súdu účinky ex tunc, nie je možné vychádzať z toho, že právny dôvod plnenia G-komponentu odpadol vtedy, kedy bol nálezu ústavného súdu zverejnený v Zbierke zákonov. Ak by mal nálezu ústavného súdu ex tunc účinky, a platba G-komponentu by bola od počiatku protiústavná, predstavovali by platby G-komponentu plnenie bez právneho dôvodu, a preto nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie od 1. januára 2014 do 17. marca 2015 by bol premlčaný.

4.4. Žalovaný poukázal na to, že všetky platby G-komponentu za zariadenie na výrobu elektriny - FVO Mochovce žalobcovi vrátil, žaloba tak nezohľadňuje časť vrátenej sumy 47.791,08 eur vzhľadom k tomu, že FVE Mochovce nemali dojednaný prístup do sústavy a ani ho nevyužívali.

4.5. K vyjadreniu žalovaný pripojil stanovisko ministerstva hospodárstva z 20. apríla 2018, rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 10. apríla 2019, č. k. 28Cb/188/2014-1374 a zmluvy o prístupe č. XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX z 21. marca 2019.

4.6. V doplnení žalobnej odpovede z 19. februára 2020 žalovaný predložil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 20. novembra 2019, sp. zn. 3Obdo/18/2019.

5. Žalobca v replike v replike z 5. mája 2020 uviedol, že interpretácia hmotnoprávných účinkov predkladaná žalovaným je priamym popretím princípu zachovania ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty. Akceptovanie tohto názoru by znamenalo závažný a neústavný zásah do práva žalobcu vlastníť a užívať majetok. Nálezom ústavného súdu zrušené ustanovenie vyhlášky totiž ukladalo žalobcovi povinnosť uhrádzať žalovanému platby za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, na ktoré by za iných okolností nemal žalovaný právny nárok.

5.1. Právnu povinnosť uhrádzať prevádzkovateľovi distribučnej sústavy G-komponent možno založiť výlučne len zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, ktorá je uzatvorená v súlade s ustanovením § 26 ods. 5 zákona o energetike. Takýto zmluvný vzťah medzi stranami neexistuje, a preto došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. Žalobca poukázal na to, že žalovaný nepreukázal, že by si žalobca u neho kedykoľvek objednal službu prístupu, resp. vpúšťania elektriny do distribučnej sústavy žalovaného. V rozhodnom období žalobca distribučnú sústavu žalovaného nevyužíval a ani do nej žiadnu elektrinu nevypúšťal, nakoľko vyrobenú elektrinu žalobca odovzdával svojim obchodným partnerom na práhu týchto zariadení, a to pred samotným vpustením elektriny do distribučnej sústavy žalovaného a distribučnú sústavu žalovaného tak využívali obchodní partneri žalobcu a nie žalobca.

5.2. Za neudržateľnú označil žalobca argumentáciu žalovaného prostredníctvom právnej úpravy účinnej od 1. januára 2019, keďže zákon nemôže jednotlivým subjektom retroaktívne zakladať akékoľvek povinnosti a retroaktívne legitimizovať zmluvné záväzky uzatvorené v rozpore s pôvodným znením zákona o energetike. Obstať nemôže argumentácia žalovaného o existencii konkludentne uzatvorenej zmluve o prístupe, ktorá by zakladala povinnosť úhrady G-komponentu. K údajnému vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalobcu žalobca uviedol, že nevyužíva a ani nikdy nevyužíval službu prístupu a distribúcie.

5.3. Žalobca nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného o údajnom premlčaní časti uplatneného nároku, keďže jedinou logickou skutočnosťou zakladajúcou možnosť uplatnenia žalovaného nároku na súde bolo publikovanie nálezu v Zbierke zákonov dňa 21. júla 2016. Až publikovanie nálezu malo za následok, že predchádzajúce plnenie žalobcu žalovanému sa stalo bezdôvodným, čím mu vznikla možnosť domáhať sa jeho vrátenia na súde a uplatniť si svoje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovanému vzniklo na úkor žalobcu. K žalovaným predloženému rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/18/2019 žalobca uviedol, že predmetné rozhodnutie nie je na rozhodovaný spor aplikovateľné, keďže dané rozhodnutie sa týkalo starého zákona o energetike (zákona č. 656/2004 Z. z.).

5.4. Žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie 47.791,08 eur späť z dôvodu úhrady žalovaného dňa 22. mája 2019. Preto žalobca žiadal, aby v tejto časti súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 22. mája 2019 a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 22. mája 2019. V zostávajúcej časti žalobca navrhol úpravu v časti požadovaných úrokov z omeškania a to nasledovne: vo výške 9 % ročne zo sumy 7.880.310,-- eur od 28. januára 2019 do zaplatenia a vo výške 9 % ročne zo sumy 1.266.796,94 eur od 16. marca 2019 do zaplatenia.

6. Podaním z 30. júna 2020 navrhol žalobca zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť sumu 10.523.570,78 eur s príslušenstvom.

6.1. Žalobou uplatnený nárok žalobca rozšíril o platby G-komponentu realizované žalobcom za obdobie od 1. júla 2016 do 31. decembra 2016 napriek tomu, že nemal uzatvorenú žiadnu zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny vo vzťahu k akémukoľvek odovzdávaciemu miestu jeho zariadení na výrobu elektriny.

6.2. K zmene žaloby žalobca pripojil faktúry za obdobie od 1. júla 2016 do 30. decembra 2016.

7. Uznesením z 24. augusta 2020, č. k. 33Cb/47/2019-414 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10.523.570,78 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy

- 7.880.310,-- eur od 28. januára 2019 do zaplatenia,
- 1.266.796,94 eur od 16. marca 2019 do zaplatenia,
- 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 22. mája 2019,
- 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 22. mája 2019,
- 1.376.463,84 eur od 1. júla 2020 do zaplatenia.

8. Žalovaný v duplike z 3. decembra 2020 zopakoval svoju argumentáciu týkajúcu sa ex nunc účinkov derogačného nálezu ústavného súdu, pričom uviedol, že argumentácia žalobcu popiera zmysel ustanovenia § 41a ods. 1 zákona o ústavnom súde. Vo vzťahu k účinkom derogačných náleзов žalovaný poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 1/2018.

8.1. Právo prístupu oprávňuje výrobcu elektriny užívať distribučnú sústavu tak, že do nej môže vpúšťať ním vyrobenú elektrinu za účelom jej prepravy k odberateľom. To, že túto prepravu (distribúciu) už vykonáva iná osoba, nie je právne relevantné. Právnym dôvodom pre platbu G-komponentu je využívanie prístupu a samotné vpúšťanie elektriny do distribučnej sústavy prevádzkovateľa. Právo prístupu je stále to isté právo s rovnakým obsahom, nemôže ísť o iné právo len v závislosti od názvu zmluvy, v ktorej je právo prístupu do distribučnej sústavy dohodnuté, prípadne od toho, či v zmluve je okrem práva prístupu dohodnuté aj iné právo. Na obsah práva prístupu nemôže mať vplyv ani to, či bolo dojednané za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z., alebo až za účinnosti zákona č. 251/2012 Z. z. Žalovaný je toho názoru, že ak by prístup do distribučnej sústavy výrobca nevyužíval, nemohol by fakticky podnikáť na trhu s elektrinou a vyrobenú elektrinu by nemohol dodať svojim obchodným partnerom, ale túto by musel byť sám spotrebovať, alebo ju dodať prostredníctvom vlastného zariadenia v tzv. ostrovnej prevádzke.

8.2. Tvrdenie žalobcu, že elektrinu odovzdával svojim partnerom na prahu zariadení patriacich žalobcovi pred samotným vpustením elektriny do distribučnej sústavy, žalovaný poprel. Uviedol pritom skutočnosť, že výrobca elektriny vyrobenú elektrinu dodáva do distribučnej sústavy v odovzdávacom mieste a odberateľ elektriny odoberá elektrinu z distribučnej sústavy v odbernom mieste. Odovzdávacie miesto je v zmysle § 41 ods. 6 zákona o energetike miestom odovzdania elektriny pozostávajúce z jedného meracieho bodu. Odovzdávacím miestom sa podľa § 2 písm. a/ bod 19 pravidiel trhu rozumie miesto fyzickej dodávky elektriny pozostávajúce z jedného meracieho bodu, ktorým sa rozumie miesto pripojenia užívateľa sústavy do sústavy vybavené určeným meradlom. Samotné odovzdávacie miesto je miestom pripojenia užívateľa distribučnej sústavy do distribučnej sústavy a je jej súčasťou. Nemôže totiž platiť, že niekto sa pripája do sústavy mimo sústavu. Podobne aj odberné miesto je podľa § 2 písm. b/ bod 12 zákona o energetike miesto odberu elektriny pozostávajúce z jedného meracieho bodu, pričom meracím bodom je podľa bodu 13 miesto pripojenia užívateľa sústavy do sústavy vybavené určeným meradlom. Samotné odberné miesto je súčasťou distribučnej sústavy. Ak by platil záver žalobcu, že výrobca elektriny nevyužíva prístup do distribučnej sústavy napriek tomu, že dodáva vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy v odovzdávacom mieste, potom by musel prijatý aj záver, že prístup do distribučnej sústavy nevyužíva ani odberateľ elektriny, pretože odoberá elektrinu z distribučnej sústavy v odbernom mieste. Uvedený nezmyselný záver by znamenal, že výrobca elektriny a ani odberateľ elektriny distribučnú sústavu nevyužívajú.

8.3. V zmysle súkromného znaleckého posudku č. 89/2019 vypracovaného znalcom doc. Ing. H. H., K.. výrobca elektriny fyzicky dodáva elektrinu ďalšiemu účastníkovi trhu s elektrinou výlučne prostredníctvom distribučnej sústavy. Distribučná sústava podľa znalca zabezpečuje a udržiava stav sústavy tak, aby mohla prijať vyrobenú elektrinu v rámci maximálne rezervovanej kapacity. Takéto nepretržité zabezpečenie a udržiavanie stavu sústavy si vyžaduje náklady, a teda ide o poskytovanie služby prístupu do distribučnej sústavy. Bez pripojenia nemôže byť prístup a bez prístupu pripojenie nemá zmysel.

8.4. Žalovaný uviedol, že ústavný súd v derogačnom náleze nepovedal, že platba za prístup bola oprávnená len v tých prípadoch, kedy strany uzatvorili zmluvu o prístupe a (aj) o distribúcii elektriny, ale dospel k záveru, že právnym základom na platenie G-komponentu je zmluva o prístupe do distribučnej sústavy. Žalovaný zotrval na svojom tvrdení, že medzi stranami bola v rozhodnom období uzatvorená konkludentná zmluva o prístupe. Žalovaný pritom poukázal na to, že G-komponent žalobca uhradil aj po vydaní derogačného nálezu, čo znamená, že argumentácia žalobcu v konaní nekorešponduje s jeho skutočným správaním.

8.5. S poukazom na rozšírenie žaloby žalovaný rozšíril svojmu kompenzačnú námietku vo vzťahu k pohľadávke na vydanie bezdôvodného obohatenia o sumu 1.376.463,84 eur, ktorú si žalovaný započítava voči pohľadávke žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy.

8.6. K duplike žalovaný pripojil uznesenia Krajského súdu v Košiciach 13. augusta 2020, č. k. 3Cob/70/2020-633 a z 30. júna 2020, sp. zn. 2Cob/102/2019 a jeho rozsudok z 29. apríla 2020, sp. zn. 4Cob/105/2019, rozsudky Okresného súdu Bratislava I z 25. augusta 2020, č. k. 36Cb/69/2018-927, z 3. júla 2020, č. k. 36Cb/48/2017-1044 a č. k. 31Cb/8/2017-752, z 2. júna 2020, č. k. 36Cb/21/2018-676, zo 17. decembra 2019, č. k. 35Cb/41/2017-1185, uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2017, sp. zn. 1Cob/8/2017 a z 13. februára 2017, sp. zn. 3Cob/4/2017, uznesenia najvyššieho súdu z 29. apríla 2020, sp. zn. 4Obdo/95/2018, z 30. apríla 2020, sp. zn. 2Obdo/15/2019, z 31. marca 2020, sp. zn. 2Obdo/9/2019, z 19. februára 2020 sp. zn. 1Obdo/25/2019 a 1Obdo/18/2019 a z 5. marca 2020, sp. zn. 1Obdo/13/2019 a znalecký posudok č. 89/2019 vypracovaný znalcom doc. F.. H. H., K..

9. Podaním z 29. septembra 2020 navrhol žalobca zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť sumu 13.276.498,46 eur s príslušenstvom.

9.1. Žalobou uplatnený nárok žalobca rozšíril o platby G-komponentu realizované žalobcom za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 napriek tomu, že nemal uzatvorenú žiadnu zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny vo vzťahu k akémukoľvek odovzdávaciemu miestu jeho zariadení na výrobu elektriny.

9.2. K zmene žaloby žalobca pripojil faktúry za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 a výpisy z účtu žalobcu.

10. Uznesením zo 7. júla 2021, č. k. 33Cb/47/2019-836 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 13.276.498,46 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy

- 7.880.310,-- eur od 28. januára 2019 do zaplatenia,
- 1.266.796,94 eur od 16. marca 2019 do zaplatenia,
- 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 22. mája 2019,
- 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 22. mája 2019,
- 1.376.463,84 eur od 1. júla 2020 do zaplatenia
- 2.752.927,68 eur od 29. decembra 2020 do zaplatenia.

11. Podaním z 22. septembra 2021 žalovaný doplnil argumentáciu k otázke účinkov derogačných nálezov ústavného súdu s poukazom na judikatúru ústavného súdu.

12. Podaním z 27. decembra 2021 v znení opravy z 26. januára 2022 navrhol žalobca zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť sumu 16.029.426,14 eur s príslušenstvom.

12.1. Žalobou uplatnený nárok žalobca rozšíril o platby G-komponentu realizované žalobcom za obdobie od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 napriek tomu, že nemal uzatvorenú žiadnu zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny vo vzťahu k akémukoľvek odovzdávaciemu miestu jeho zariadení na výrobu elektriny.

12.2. K zmene žaloby žalobca pripojil faktúry za obdobie od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 a výpisy z účtu žalobcu.

13. Uznesením z 21. februára 2022, č. k. 33Cb/47/2019-871 v znení opravného uznesenia z 13. septembra 2022, č. k. 33Cb/47/2019-921 súd pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 16.029.426,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy

- 7.880.310,-- eur od 28. januára 2019 do zaplatenia,
- 1.266.796,94 eur od 16. marca 2019 do zaplatenia,
- 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 22. mája 2019,
- 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 22. mája 2019,
- 1.376.463,84 eur od 1. júla 2020 do zaplatenia,
- 2.752.927,68 eur od 29. decembra 2020 do zaplatenia,

- 2.752.927,68 eur od 5. decembra 2021 do zaplataenia.

14. V ďalších písomných vyjadreniach žalobca

- prezentoval svoj subjektívny názor o spätných hmotnoprávných účinkoch derogačného nálezu pri odôvodnení, že pri vyhodnocovaní konfliktu medzi právnou istotou a spravodlivosťou je za použitia Radbruchovej formuly možné a žiadúce dať prednosť všeobecnému princípu spravodlivosti a prekonať neprípustnosť retroaktivity, keď akceptovanie názoru o ex nunc účinkoch nálezu ústavného súdu by viedlo k absurdným a právne neudržateľným dôsledkom;
- poukázal na rozdiel medzi pripojením a prístupom do distribučnej sústavy, pričom pri vpúšťaní elektriny do distribučnej sústavy žalobca prístup do distribučnej sústavy nevyužíval, a preto platby za prístup do distribučnej sústavy nemal platiť, právo vpúšťať elektrinu do sústavy má výrobca elektriny zabezpečené v zmluve o pripojení a dodávateľ v rámci združenej dodávky využíva distribučnú sústavu na to, aby naplnil podmienky zmluvy o dodávke elektriny, t. j. aby prepravil a dodal objednanú a zaplatenú elektrinu od výrobcu elektriny k jej odberateľovi;
- argumentoval tým, že cena za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny nie je stanovená z nákladov za služby prístupu, ktoré prevádzkovateľ distribučnej sústavy deklaruje, že výrobcovi elektriny poskytuje, teda nezohľadňuje, aké náklady prevádzkovateľovi distribučnej sústavy spôsobuje výrobca elektriny. Sadzba za prístup do distribučnej sústavy je rovnaká ako pre výrobcu elektriny, tak aj pre odberateľa elektriny, a teda obaja využívajú rovnaké služby pri prístupe, zavedením platby za G-komponent pre výrobcu elektriny prevádzkovateľ distribučnej sústavy neposkytol žiadnu novú službu alebo iné plnenie, než ktoré by výrobcom elektriny dovtedy poskytoval v rámci zmlúv o pripojení;
- uviedol, že nemal pre jeho výrobné zariadenia I. elektrárňu H., I. elektrárňu Y., I. elektrárňu S., Vodná elektrárňu J. S. nad I., Vodná elektrárňu Veľké H., Vodná elektrárňu Horná Streda, Vodná elektrárňu Kostolná, Vodná elektrárňu Čunovo (do 10. marca 2015) a Vodná elektrárňu Gabčíkovo (do 10. marca 2015) nemal ako výrobca elektriny v období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2018 uzatvorenú zmluvu o distribučnej sústave podľa starého zákona o energetike a ani zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny podľa nového zákona o energetike;
- uviedol, že žalovaný pri uplatnení kompenzačnej námietky nikde súdu neozrejmil, na základe čoho dospel k výškam jednotlivých kompenzačných námietok, keď sa obmedzil iba na právny názor, že za užívanie cudzej veci je neoprávnený užívateľ povinný vydať bezdôvodné obohatenie v peňažnej forme v rozsahu určenom právnym predpisom, pričom podľa názoru žalobcu neunesol žalovaný dôkazné bremeno vo vzťahu k určeniu výšky vznesených kompenzačných námietok;
- skonštatoval, že on a aj žalovaný sú podnikateľmi a predmetom sporu je ich podnikateľský vzťah, a teda sa jedná o obchodný záväzkový vzťah, ktorý sa spravuje Obchodným zákonníkom, pričom k aplikácii Obchodného zákonníka na uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odkázal na rozsudok (správne má byť uznesenie - pozn. súdu) najvyššieho súdu zo 16. apríla 2013, sp. zn. 1Obo/67/2011;
- odkázal na znalecký posudok Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline č. 42/2023, ktorý potvrdil, že využíval prístup do distribučnej sústavy žalovaného, tento prístup však bol podľa žalobcu obmedzený len na konkrétne služby, hodnota ktorých za žiadnych okolností nedosahuje výšku platieb G-komponentu, ktoré v predmetnom období uhradil žalobca žalovanému. Keďže žalobca využíval prístup do distribučnej sústavy žalovaného len v rozsahu služieb prístupu, pre určenie nároku žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcu z dôvodu jeho využívania služieb prístupu je nevyhnutné určiť výšku bezdôvodného obohatenia žalobcu, ktoré mu využívaním služieb prístupu voči žalovanému vzniklo, ako sumu za využívanie služieb prístupu obvyklú v danom mieste a čase, pričom žalovaným fakturované sumy nemožno považovať za cenu, ktorú by bolo možné bez ďalšieho označiť za obvyklú v danom mieste a čase a za zodpovedajúcu ekonomicky oprávneným nákladom a primeranému zisku žalovaného pri poskytovaní služieb prístupu;
- faktúry vystavené žalovaným uhrádzal v úmysle vyhnúť sa zbytočným sporom so žalovaným, hoci mal dôvodné pochybnosti o ich opodstatnenosti, v žiadnom prípade tým však neprejavil vôľu uzatvoriť so žalovaným zmluvu o prístupe;
- sa nestotožnil s námietkou premlčania uplatnenou žalovaným, keďže na vzťah medzi stranami sporu je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, vrátane ustanovení o premlčaní;
- prezentoval názor, že znalecký ústav spracoval problematiku prístupu do distribučnej sústavy z verejne dostupných zdrojov, a teda posúdil, čo je z pohľadu regulácie v sieťových odvetviach predmetom prístupu, a záver o tom založil na právnych predpisoch platných v elektroenergetike a na skutočnosti, ako bol prístup upravený v prevádzkových poriadkoch prevádzkovateľov distribučnej sústavy, znalecký ústav nevykonával právne posúdenie a ani výklad práva, ako to nesprávne tvrdí žalovaný.

č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX,
č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č.
XXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č.
XXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, č. XXXXXXXXXXXX, ktoré žalobca žalovanému priebežne uhradil v
lehote ich splatnosti.

XX.X. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 5. decembra XXXX uzatvorená rámcová distribučná zmluva č. XXXXXX ako zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny na dobu určitú od 1. januára XXXX do XX. decembra XXXX. J. bola dňa 4. decembra XXXX uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným rámcová distribučná zmluva č. XXXXXX ako zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny na dobu určitú od 1. januára XXXX do XX. decembra 2015. Dňa 8. decembra 2015 bola medzi stranami uzatvorená rámcová distribučná zmluva č. 100249 ako zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny na dobu určitú od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016.

17.4. Výzvou z 21. decembra 2018 doručenou žalovanému dňa 28. decembra 2018 vyzval žalobca žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 7.880.310,-- eur predstavujúceho platby G-komponentu za obdobie od 1. januára 2014 do 30. júna 2016 v lehote 30 dní od doručenia výzvy. Žalovaný v odpovedi z 21. januára 2019 oznámil žalobcovi, že vykonané platby považuje za oprávnené s poukazom na skutočnosť, že zariadenia žalobcu sú pripojené do distribučnej sústavy žalovaného a využíva prístup do nej, na základe čoho označil výzvu žalobcu za bezdôvodnú.

17.5. Následne dňa 14. marca 2019 zaslal žalobca žalovanému kópiu žaloby doručenej súdu, ktorá bola žalovanému doručená dňa 15. marca 2019. Listom zo 6. mája 2019 oznámil žalovaný žalobcovi, že vo vzťahu k zariadeniu FVE Mochovce fakturoval žalobcovi G-komponent nedôvodne, keďže predmetné zariadenie nebolo pripojené do distribučnej sústavy žalovaného. Z tohto dôvodu oznámil žalovaný žalobcovi, že mu vráti sumu 100.149,54 eur. Dňa 22. mája 2019 bola predmetná platba pripísaná na účet žalobcu.

17.6. Výzvou z 18. júna 2020 žalobca vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1.376.463,84 eur predstavujúceho platby G-komponentu za obdobie od 1. júla 2016 do 31. decembra 2016. Výzvou zo 14. decembra 2020 doručenou žalovanému dňa 15. decembra 2020 žalobca vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.752.927,68 eur predstavujúceho platby G-komponentu za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Výzvou z 29. októbra 2021 vyzval žalobca žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.752.927,68 eur predstavujúceho platby G-komponentu za obdobie od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 v lehote 30 dní od doručenia výzvy. Žalovaný v odpovedi z 8. novembra 2021 žalovaný nárok odmietol, keď poukázal na to, že zariadenia žalobcu na výrobu elektriny boli pripojené do distribučnej sústavy žalovaného a teda využíval právo prístupu do nej.

17.7. Znalec doc. F. v znaleckom posudku č. 89/2019 z 15. septembra 2019 uviedol, že výrobca elektriny fyzicky odovzdáva elektrinu ďalšiemu účastníkovi trhu s elektrinou výlučne prostredníctvom distribučnej sústavy v súlade s technickými možnosťami a stavom pripravenosti distribučnej sústavy. Distribučná sústava zabezpečuje a udržiava stav sústavy tak, aby mohla prijať vyrobenú elektrinu v rámci maximálne rezervovanej kapacity. Toto nepretržité zabezpečenie a udržiavanie bezpečného a spoľahlivého stavu si vyžaduje nemalé náklady, a teda je to evidentne služba prístupu do distribučnej sústavy. Spolupráca s distribučnou sústavou, ktorú realizuje bez výnimky každý subjekt (výrobca elektriny alebo jej odberateľ), je v legislatíve pomenovaná „prístup do sústavy“. Bez pripojenia nemôže byť prístup a bez prístupu pripojenie nemá zmysel.

17.8. Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline v znaleckom posudku č. 42/2023 z 27. marca 2023 uviedol okrem popisu služieb poskytovaných ako pripojenie a prístup, že zmluva o pripojení je nevyhnutná na to, aby z pripojeného zariadenia na výrobu elektriny mohla byť uskutočnená fyzická dodávka elektriny od výrobcu elektriny pre účastníkov trhu s elektrinou. Proces pripojenia do distribučnej sústavy je ukončený funkčnou skúškou a fyzickým pripojením do distribučnej sústavy. Po procese fyzického pripojenia vykonáva prevádzkovateľ sústavy služby súvisiace s prístupom do distribučnej sústavy. Bez vykonávania daných služieb súvisiacich s prístupom do distribučnej sústavy

by nebolo možné splniť podmienky účastníka trhu s elektrinou v zmysle Vyhlášky. V zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu pre pripojenie elektroenergetického zariadenia výrobcu elektriny, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity. Služby súvisiace s prístupom do distribučnej sústavy sú nevyhnutné na to, aby mohol výrobca elektriny elektrinu dodávať do distribučnej sústavy a byť účastníkom trhu s elektrinou. Momentom pripojenia, výroby elektriny a dodávky elektriny do distribučnej sústavy dochádza k využitiu prístupu do distribučnej sústavy do výšky maximálnej rezervovanej kapacity. Využitie prístupu do distribučnej sústavy znamená, že prevádzkovateľ distribučnej sústavy sa zaväzuje rezervovať pre výrobcu elektriny dohodnutú distribučnú kapacitu a poskytovať služby na to, aby vyrobenú elektrinu prepravil pre účastníka trhu s elektrinou. K využitiu prístupu do distribučnej sústavy musí byť v prvom kroku uzatvorená zmluva o pripojení výrobcu do distribučnej sústavy s definovanou maximálnou rezervovanou kapacitou, splnenie technických podmienok pripojenia a následne fyzického pripojenia do distribučnej sústavy. Následne sa uzatvára zmluva o prístupe výrobcu do distribučnej sústavy a dochádza k poskytovaniu služieb vyplývajúcich z prístupu. K využívaniu distribučnej sústavy dochádza, ak výrobca elektriny dodáva elektrinu tretej strane nie priamym vedením. Zároveň znalecký ústav uviedol, že vyhlášky určujú spôsob výpočtu maximálnej ceny - tarify za prístup do distribučnej sústavy, pričom nie je preskúmateľné, na základe akých podkladov a analýz ÚRSO Vyhláškou stanovil percentuálny podiel práve na 30 %, pričom pred začiatkom rozhodného obdobia nebola táto platba stanovená vôbec. Výška stanovenej percentuálnej sadzby sa javí byť ako neprimeraná, nepreskúmateľná a nejasne stanovená. Medzi výškou platby výrobcov za prístup a ekonomickou hodnotou výrobcovi poskytovaných služieb nie je priama súvislosť, pričom výška platby stanovená vyhláškami nepredstavuje cenu, ktorú by bolo možné označiť ako zodpovedajúcu ekonomicky oprávneným nákladom a primeranému zisku pri ich poskytovaní.

18. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

18.1. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (ods. 2).

18.2. Podľa ustanovenia ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

18.3. Podľa ustanovenia § 2 písm. a/ bod 12.1. zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení účinnom do 31. decembra 2018 (ďalej len „zákon o energetike“), prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.

18.4. Podľa ustanovenia § 19 ods. 7 zákona o energetike, prevádzkovateľ sústavy a prevádzkovateľ siete je povinný určiť obchodné podmienky na prístup, pripojenie a prevádzkovanie sústavy a siete. Rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy alebo prevádzkovateľa siete, ustanovia pravidlá trhu. Prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný vypracovať prevádzkový poriadok podľa vzorového prevádzkového poriadku prevádzkovateľa distribučnej sústavy alebo vzorového prevádzkového poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete vydaného úradom, pričom prevádzkovateľ distribučnej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej siete zohľadní osobitné podmienky prevádzkovania svojej distribučnej sústavy alebo distribučnej siete.

18.5. Podľa ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike, zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, vrátane služieb spojených s používaním prenosovej sústavy, a účastník trhu s elektrinou sa zaväzuje zaplatiť cenu za poskytnutie distribučných a súvisiacich služieb.

18.6. Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 písm. b/ zákona o energetike, výrobca elektriny má právo uzatvoriť zmluvu o prístupe do sústavy, ak spĺňa technické podmienky a obchodné podmienky prístupu do sústavy.

18.7. Podľa ustanovenia § 31 ods. 2 písm. c/ zákona o energetike, prevádzkovateľ distribučnej sústavy je povinný zabezpečiť prístup do sústavy na transparentnom a nediskriminačnom princípe okrem plnenia povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme; v prípade odmietnutia prístupu do sústavy z dôvodu nedostatku kapacity sústavy uviesť opodstatnené dôvody založené na objektívnych a technicky a ekonomicky odôvodnených kritériách; a podľa písm. i/ je povinný uzatvoriť zmluvu o prístupe do

distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s každým, kto o to požiada, ak sú splnené technické podmienky a obchodné podmienky prístupu do sústavy a distribúcie elektriny.

18.8. Podľa ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky v znení účinnom do 20. júla 2016, platba za prístup do distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy vo výške 30 % hodnoty maximálnej rezervovanej kapacity dojednanej v zmluve o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy alebo z hodnoty výšky celkového inštalovaného výkonu zariadenia na výrobu elektriny, ak zariadenie na výrobu elektriny nemá uzatvorenú zmluvu o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy vo výške tarify za dvanásťmesačnú rezervovanú kapacitu podľa účinného cenového rozhodnutia úradu za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny na rok t pre prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy. Výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy platba za prístup do distribučnej sústavy vo výške podľa predchádzajúcej vety na základe faktúry vystavenej prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o pripojení alebo zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcií elektriny. Výrobcovia elektriny si rezervovanú kapacitu neobjednávajú. Na napäťovej úrovni sa hodnota maximálnej rezervovanej kapacity rovná hodnote rezervovanej kapacity určenej menovitou hodnotou hlavného ističa v ampéroch. To neplatí pre výrobcu elektriny, ktorého zariadenie na výrobu elektriny slúži výlučne na poskytovanie podporných služieb pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo výlučne na dodávku regulačnej elektriny, a výrobcu elektriny, ktorý prevádzkuje zariadenie na výrobu elektriny z vodnej energie s celkovým inštalovaným výkonom do 5 MW.

18.9. Podľa ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky v znení účinnom od 21. júla 2016, platba za prístup do distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy vo výške 30 % hodnoty maximálnej rezervovanej kapacity dojednanej v zmluve o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy alebo z hodnoty výšky celkového inštalovaného výkonu zariadenia na výrobu elektriny, ak zariadenie na výrobu elektriny nemá uzatvorenú zmluvu o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy vo výške tarify za dvanásťmesačnú rezervovanú kapacitu podľa účinného cenového rozhodnutia úradu za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny na rok t pre prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy. Výrobcom elektriny pripojeným do regionálnej distribučnej sústavy sa uhrádza prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy platba za prístup do distribučnej sústavy vo výške podľa predchádzajúcej vety na základe faktúry vystavenej prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Výrobcovia elektriny si rezervovanú kapacitu neobjednávajú. Na napäťovej úrovni sa hodnota maximálnej rezervovanej kapacity rovná hodnote rezervovanej kapacity určenej menovitou hodnotou hlavného ističa v ampéroch. To neplatí pre výrobcu elektriny, ktorého zariadenie na výrobu elektriny slúži výlučne na poskytovanie podporných služieb pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo výlučne na dodávku regulačnej elektriny, a výrobcu elektriny, ktorý prevádzkuje zariadenie na výrobu elektriny z vodnej energie s celkovým inštalovaným výkonom do 5 MW (totožné znenie má aj ustanovenie § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z.).

19. Úvodom vo vzťahu k rozhodnutiu o podanej žalobe súd uvádza, že nemohol samostatným výrokom rozsudku rozhodnúť o čiastočnom späťvzati žaloby z 5. mája 2020, ktorým žalobca vzal svoju žalobu o zaplatenie sumy 47.791,08 eur späť, keďže v dôsledku pripustenia neskoršej zmeny žaloby z 30. júna 2020, ktorou žalobca rozšíril nárok o zaplatenie sumy 1.376.463,84 eur predstavujúcej platby G-komponentu za obdobie od 1. júla 2016 do 31. decembra 2016, uznesením z 24. augusta 2020, č. k. 33Cb/47/2019-414 nárok žalobcu na zaplatenie sumy 47.791,08 eur prestal byť predmetom konania. Po tejto zmene predmetom konania bol nárok na zaplatenie istiny vo výške 10.523.570,78 eur, ktorá pozostáva z pôvodne žalovanej sumy 9.194.898,02 eur, od ktorej bola odpočítaná suma 47.791,08 eur predstavujúca čiastočné späťvzatie žaloby, po pripočítaní rozšíreného nároku v sume 1.376.463,84 eur (9.194.898,02 eur - 47.791,08 eur + 1.376.463,84 eur = 10.523.570,78 eur).

K vyhovujúcemu výroku

20. V časti o zaplatenie sumy 47.791,08 eur [ktorá bola v časti istiny vzatá späť (k tomu viď bod 19. odôvodnenia rozsudku vyššie)] išlo o nárok na vrátenie platieb G-komponentu za FVE Mochovce.

20.1. V predmetnej časti bol medzi žalobcom a žalovaným založený obchodný záväzkový vzťah zmluvou o pripojení odberného miesta č. 1120153792 - Mochovce VVN z 18. novembra 2010 uzatvorenej podľa zákona č. 656/2004 Z. z. V zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. nebolo možné, aby výrobca elektriny

uzatvoril s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o pripojení do distribučnej sústavy bez toho, aby súčasne neuzatvoril aj zmluvu o prístupe (resp. aby táto zmluva nebola súčasťou zmluvy o pripojení). Povinnosti prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy umožniť výrobcovi elektriny pripojenie a prístup do distribučnej sústavy na základe zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave predpokladanej zákonom č. 656/2004 Z. z. (k tomu viď ustanovenie § 21 ods. 2 písm. a/, ako aj ustanovenie § 24 ods. 2 písm. h/ zákona č. 656/2004 Z. z.) zodpovedá právo prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy požadovať od výrobcu elektriny odplatu za túto poskytnutú (zákonom predpokladanú a zároveň vyžadovanú) službu, vrátane platby za prístup (k tomu viď v podrobnostiach aj uznesenie najvyššieho súdu z 20. novembra 2019, sp. zn. 3Obdo/18/2019).

20.2. Z uvedeného je zrejmé, že v prípade predmetného zariadenia existoval medzi žalobcom a žalovaným obchodný záväzkový vzťah, predmetom ktorého bolo pripojenie zariadenia žalobcu na výrobu elektriny do distribučnej sústavy a aj jeho prístup do nej.

20.3. Žalovaný v liste zo 6. mája 2019 oznámil, že v prípade zariadenia žalobcu FVE Mochovce nebol žalobca povinný platiť G-komponent a že faktúry týkajúce sa tohto zariadenia vystavoval žalovaný nedôvodne. Rovnako tak žalovaný oznámil žalobcovi, že mu vráti platby žalobcu v sume 100.149,54 eur, k čomu došlo dňa 22. mája 2019, kedy boli jednotlivé platby pripísané na účet žalobcu.

20.4. Žalobca vyzval žalovaného na vrátenie časti platieb G-komponentu na zariadenie FVE Mochovce výzvou z 21. decembra 2018 doručenou žalovanému dňa 28. decembra 2018 (v časti sumy 39.825,84 eur) a v zostávajúcej časti (v časti sumy 7.965,24 eur) doručením rovnopisu žaloby, dňa 15. marca 2019. V časti sumy 39.825,84 eur určil žalobca žalovanému lehotu 30 dní na jej dobrovoľné zaplatenie, a preto sa dostal do omeškania s plnením k 28. januáru 2019, v časti sumy 7.965,24 eur žalobca neurčil osobitnú lehotu na plnenie, preto bol povinný plniť hneď v deň realizácie výzvy (15. marca 2019), čo však žalovaný neuskutočnil, preto sa k 16. marcu 2019 dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku. Predmetnú skutočnosť žalovaný v konaní ani nespochybňoval, čím je základ tohto nároku nesporný. Žalobca má však nárok na zaplatenie úroku z omeškania len za obdobie do 21. mája 2019 a nie do 22. mája 2019, keďže dňa 22. mája 2019 žalovaný splnil svoj záväzok, a preto k tomuto dňu nebol už v omeškaní s plnením peňažného dlhu. Žalobca tak za tento deň nemá nárok na zaplatenie úroku z omeškania z oneskorene realizovanej platby žalovaným.

20.5. V tejto časti pritom žalovaný neoprávnene požadoval od žalobcu jednotlivé platby G-komponentu na podklade existujúceho obchodného záväzkového vzťahu založeného zmluvou (o prístupe a pripojení do sústavy) z 18. novembra 2010, preto má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania v tejto časti podľa obchodného práva (podľa ustanovenia § 369 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s ustanovením § 1 ods. 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z.).

20.6. Zároveň súd uvádza, že v tejto časti nie je nárok žalobcu ani premlčaný s poukazom na žalovaným uplatnenú námietku premlčania. Vzhľadom na to, že nárok na zaplatenie istiny, z ktorej si žalobca uplatnil úrok z omeškania, bol nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia z existujúceho obchodného záväzkového vzťahu, pričom s odkazom na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu prezentovanú jeho rozsudkami z 29. marca 2010, sp. zn. 4Obdo/25/2009, z 18. augusta 2011, sp. zn. 2Obdo/36/2010, z 31. júla 2012, sp. zn. 2Obdo/23/2012 a z 11. decembra 2018, sp. zn. 5Cdo/24/2018, na ktoré súd v podrobnostiach odkazuje (s poukazom na znenie článku 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku), platí, že právo na úrok z omeškania z obchodného nároku je samostatným právom, ktoré vzniká samostatne za každý jeden deň omeškania dlžníka, a aj pre premlčanie úroku z omeškania platí, že sa premlčuje samostatne vo vzťahu ku každej jednotlivej dennej splátke úroku z omeškania. Preto pri správnej aplikácii ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka platí, že právo veriteľa na zaplatenie úroku z omeškania nie je premlčané za 4 roky, ktoré predchádzajú podaniu žaloby. Vzhľadom k tomu, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 21. mája 2019 a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 21. mája 2019 v pôvodne podanej žalobe z 13. marca 2019 doručenej súdu dňa 18. marca 2019, uplatnil si ho pred uplynutím všeobecnej štvorročnej premlčacej lehoty.

21. Na základe vyššie uvedeného súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 39.825,84 eur od 28. januára 2019 do 21. mája 2019 a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 7.965,24 eur od 16. marca 2019 do 21. mája 2019 (výrok I.).

21.1. V časti úroku z omeškania za deň 22. mája 2019 zo súm 39.825,84 eur a 7.965,24 eur nárok žalobcu pre neexistenciu omeškania žalovaného zamietol (súčasť výroku II.).

K zamietajúcemu výroku

22. V časti uplatnenej istiny 16.029.426,14 eur sa súd musel vysporiadať s tvrdením žalobcu, že neexistoval zmluvný základ pre fakturovanie G-komponentu žalovaným, keď nemal mať so žalovaným uzatvorenú zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny podľa ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike vo vzťahu k akémukoľvek odovzdávaciemu miestu žalobcových zariadení na výrobu elektriny. Argumentácia žalobcu bola v tejto časti postavená na jeho (subjektívnom) vnímaní nálezu ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014.

22.1. Predmetnú argumentáciu nepovažuje súd za celkom správnu, keď jednak nezodpovedá zákonu, obsahu nálezu ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 a ani ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít. Naopak súd je toho názoru, že právny základ pre požadovanie platieb G-komponentu zo strany žalovaného nebol daný iba v rokoch 2017 a 2018. K predmetnému konštatovaniu uvádza súd v podrobnostiach nasledovné:

23. Ústavný súd vo výroku nálezu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 rozhodol, že ustanovenie § 26 ods. 23 v časti „a to aj v prípade, ak takýto výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny“ Vyhlášky ÚRSO č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov, nie je v súlade s čl. 13 ods. 1 písm. a/ v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 123 ústavy a v spojení s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vo zvyšnej časti návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky ústavný súd nevyhoviel.

23.1. Predmetný záver ústavného súdu však nemožno vykladať tak, že povinnosť platiť platby G-komponentu prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy je daná len tým výrobcom elektriny, ktorí majú s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe a distribúcii elektriny podľa ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike.

24. Nesprávnosť interpretácie nálezu ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 zo strany žalobcu o nutnosti existencie zmluvy o prístupe a distribúcii elektriny podľa ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike ako jediného právneho základu pre platby G-komponentu vyvrátili v rámci svojej rozhodovacej praxe najvyšší súd a aj ústavný súd.

24.1. Jednak najvyšší súd dospel k záveru, že v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. nebolo možné, aby výrobca elektriny uzatvoril s prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluvu o pripojení do distribučnej sústavy bez toho, aby súčasne neuzatvoril aj zmluvu o prístupe (resp. aby táto zmluva nebola súčasťou zmluvy o pripojení). Bez uzatvorenia zmluvy o prístupe - ktorú zákon č. 656/2004 Z. z. priamo vyžadoval - by nemohol výrobca elektriny pôsobiť na trhu s elektrinou, keďže by nespĺňal zákonnú podmienku priamo vyplývajúcu z ustanovenia § 21 ods. 2 písm. a/ zákona č. 656/2004 Z. z. Zjednodušene povedané, aby mohol výrobca elektriny (t. j. žalobca) vyrábať elektrinu a dosahovať zisk z predmetu svojej činnosti ako základného znaku podnikania, musel rešpektovať zákonnú úpravu a splniť všetky podmienky stanovené zákonom č. 656/2004 Z. z. vrátane uzavretia zmluvy o prístupe a o pripojení k sústave so žalovaným ako prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy. Ak však zmluva uzatvorená podľa § 656/2004 Z. z. nie je priamo v rozpore so zákonom č. 251/2012 Z. z., nebolo povinnosťou zmluvných strán uzatvoriť novú zmluvu, keďže táto ostáva platná. Ak bola medzi výrobcom elektriny a prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy zmluva o prístupe a o pripojení k sústave podľa zákona č. 656/2004 Z. z., táto zmluva neodporuje novej právnej úprave, a preto nie je potrebné, aby medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená nová zmluva podľa zákona č. 251/2012 Z. z. Pri správnej aplikácii ustanovení § 21 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 24 ods. 2 písm. h/ 656/2004 Z. z. nemožno dospieť k záveru, že by medzi žalobcom a žalovaným nebola uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy (k tomu vid' uznesenie najvyššieho súdu z 20. novembra 2019, sp. zn. 3Obdo/18/2019, na ktoré obsahovo nadviazali uznesenia najvyššieho súdu z 19. februára 2020, sp. zn. 1Obdo/18/2019 a sp. zn. 1Obdo/25/2019; z 5. marca 2020, sp. zn. 1Obdo/13/2019; z 31. marca 2020, sp. zn. 2Obdo/9/2019; z 29. apríla 2020, sp. zn. 4Obdo/95/2018 a z 30. apríla 2020, sp. zn. 2Obdo/15/2019). Ústavný súd v náleze zo 14. decembra 2021, sp. zn. III. ÚS 257/2020 sa k týmto právnym záverom najvyššieho súdu prihlásil, keď zvýraznil, že zákon č. 656/2004 Z. z. (účinný v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení) podmieňoval pôsobenie výrobcu elektriny na trhu okrem iného uzatvorením zmluvy o prístupe do sústavy. Išlo o zákonnú podmienku, pričom zmluva o prístupe a o pripojení k sústave uzatvorená podľa zákona č. 656/2004 Z. z. neodporuje neskoršej právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 251/2012 Z. z. Následne v uznesení z 24. marca 2022, sp. zn. III. ÚS 167/2022 ústavný súd doplnil, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, sa právne závery nálezu ústavného súdu sp. zn.

PL. ÚS 17/2014 na právny vzťah medzi sťažovateľmi a žalovanou nevzťahujú. Nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/2014 totiž dopadá len na právnu úpravu, no nie na vzťah strán založený zmluvou. To vylučuje rozpor namietaných uznesení s nálezom ústavného súdu o nesúlade časti vyhlášky. Rovnako nie je v rozpore s týmto nálezom ústavného súdu ani nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 257/2020 zo 14. decembra 2021, ktorého podstatou bolo konštatovanie podstatného skutkového omylu o čase vzniku zmluvného vzťahu, keď v dôsledku omylu krajský súd posúdil právny vzťah medzi stranami sporu podľa zákona č. 251/2012 Z. z., a nie zákona č. 656/2004 Z. z., čo malo vplyv na určenie právneho základu pre účtovanie platby za prístup.

24.2. Následne v ďalších rozhodnutiach najvyšší súd uviedol, že pokiaľ výrobca elektriny a prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy za účinnosti zákona o energetike (zákon č. 251/2012 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2018) uzatvorili zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, ktorej obsahom nebola zároveň aj dohoda o distribúcii elektriny, takáto zmluva nie je neplatná pre obchádzanie zákona o energetike a výrobcovi elektriny na jej základe vznikla povinnosť uhrádzať platby za prístup do distribučnej sústavy prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy. Sporové strany však uzatvorili dňa 14. januára 2014 Zmluvu o prístupe, v ktorej vyslovene uviedli, že na práva a povinnosti z nich vyplývajúce, ktoré vznikli od 1. januára 2014, a ktoré sa týkajú predmetu tejto zmluvy, sa budú vzťahovať ustanovenia tejto zmluvy, ktorú sporové strany uzatvorili s odkazom na zákon o energetike a za jeho účinnosti. Vzhľadom na záver najvyššieho súdu o nesprávnom závere odvolacieho o neplatnosti Zmluvy o prístupe, posudzoval najvyšší súd zmluvný vzťah medzi sporovými stranami v súlade so zákonom o energetike (zákonom č. 251/2012 Z. z.) [k tomu vid' uznesenie najvyššieho súdu z 28. júla 2022, sp. zn. 4Obdo/33/2020]. Taktiež najvyšší súd v ďalšom rozhodnutí poukázal na to, že právo na uzavretie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy v zmysle výkladu nálezu ústavného súdu v skutočnosti znamená absenciu povinnosti predmetnú zmluvu uzavrieť v prípade, kedy výrobca elektriny nevyužíva distribučnú sústavu prevádzkovateľa distribučnej sústavy, teda ak vyrobenú elektrinu spotrebuje sám alebo ak dodá elektrinu priamym vedením iným odberateľom elektriny. Avšak v prípade dohody medzi stranami o využívaní prístupu do distribučnej sústavy (aj bez písomnej formy zmluvy), táto zakladá zmluvný vzťah medzi výrobcou elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy, ktorý spočíva v práve výrobcov elektriny využívať distribučnú sieť prevádzkovateľov distribučných sústav, ale zároveň aj povinnosť výrobcov elektriny podieľať sa aj na prípadných nákladoch, ktoré v dôsledku využitia tohto prístupu môžu vzniknúť. K legitímnym očakávaniam výrobcov elektriny ústavný súd totiž v bode 23.2. odôvodnenia nálezu uviedol, že samotný pojem „legitímne očakávania“ nesie v sebe komponent opodstatnenosti (legitímnosti) [k tomu vid' uznesenie najvyššieho súdu z 28. júla 2022, sp. zn. 5Obdo/35/2020]. V uznesení z 19. augusta 2022, sp. zn. 4Obdo/20/2021 následne najvyšší súd skonštatoval, že súdy nižšej inštancie sa dopustili nesprávnej interpretácie a aplikácie ustanovenia § 26 ods. 5, § 27 ods. 1 písm. b/, § 96 ods. 7 až ods. 9 zákona č. 251/2012 Z. z., keď konštatovali, že Zmluva o prístupe užívateľa sústavy do regionálnej distribučnej sústavy nemohla byť platne uzatvorená ak neobsahovala zároveň aj dojednanie „distribúcie elektriny“, ako jej podstatnej náležitosti v dôsledku čoho vyslovili záver o jej neplatnosti pre obchádzanie zákona o energetike a výrobcovi elektriny ako aj z dôvodu nezrozumiteľného a neurčitého spôsobu určenia ceny v danej zmluve.

24.3. Z citovaných rozhodnutí najvyšších súdnych autorít je zjavné, že zmluva, predmetom ktorej je prístup výrobcu elektriny do distribučnej sústavy, avšak nezahŕňa samotnú distribúciu elektriny, t. j. zmluva, ktorá nie je uzatvorená podľa § 26 ods. 5 zákona o energetike, nie je neplatným právnym úkonom, keďže neodporuje zákonu o energetike. Zákon o energetike totiž nezakazuje zmluvným stranám uzatvorenie zmluvy, predmetom ktorej je len samotný prístup výrobcu elektriny do distribučnej sústavy (bez záväzku týkajúceho sa distribúcie elektriny), ani uzatvorenie takejto zmluvy nevylučuje, naopak jej uzatvorenie medzi výrobcou elektriny a prevádzkovateľom distribučnej sústavy je v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti a v súlade s ustanovením § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

24.4. Z vysloveného právneho záveru (a aj z vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu a ústavného súdu) rovnako tak vyplýva, že právnym základom pre platby G-komponentu výrobcou elektriny prevádzkovateľovi distribučnej sústavy (podľa § 26 ods. 23 Vyhlášky, resp. podľa § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z.) je akákoľvek zmluva, predmetom ktorej je zabezpečenie prístupu do distribučnej sústavy výrobcovi elektriny prevádzkovateľom distribučnej sústavy, t. j. zmluva o prístupe a o pripojení k sústave podľa zákona č. 656/2004 Z. z., zmluva o prístupe a distribúcii elektriny podľa ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike, prípadne inominátna zmluva uzatvorená podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, predmetom ktorej je prístup výrobcu elektriny do distribučnej sústavy. Na žiadny z týchto zmluvných typov (pre existenciu zmluvného vzťahu) nedopadajú závery derogačného nálezu ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014, a platby G-komponentu realizované výrobcou elektriny, ktorý mal uzatvorenú akúkoľvek zo

zmlúv zabezpečujúcu výrobcovi elektriny prístup do distribučnej sústavy, prevádzkovateľovi distribučnej sústavy boli uskutočnené na zmluvnom základe (t. j. nejedná sa o bezdôvodné obohatenie na strane prevádzkovateľa distribučnej sústavy).

24.5. Zároveň súd poukazuje na to, že zo znenia dôvodovej správy k zákonu o energetike, ako aj zo samotného systematického označenia § 26 zákona o energetike ako „Základné zmluvné vzťahy na trhu s elektrinou“ vyplýva, že zákonodarca nemal záujem v § 26 zákona o energetike taxatívne upraviť všetky zmluvné typy, ktoré sú účastníkmi trhu v energetike oprávnení uzatvárať. Rovnako z dôvodovej správy ani nevyplýva nevyhnutnosť alebo úmysel vždy spojiť v jednej zmluve prístup do distribučnej sústavy s distribúciou elektriny. Definícia prístupu do distribučnej sústavy obsiahnutá v § 2 písm. a/ bod 12.2 zákona o energetike i prostredníctvom odkazu na zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny (ako jedného zo základných zmluvných typov definovaných zákonom o energetike), preto podľa vyššie citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu neznamena, že by si prístup do distribučnej sústavy nemohol výrobca s prevádzkovateľom distribučnej sústavy dohodnúť aj zmluvou, ktorá nebude obsahovať všetky obsahové náležitosti zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny vymedzené v § 26 ods. 5 zákona o energetike.

25. Pokiaľ ide o uplatnený nárok za roky 2014 až 2016 v celkovej výške 10.523.570,78 eur, súd po komplexnom vyhodnotení predložených dôkazov dospel k záveru, že žalobca uvádzal v konaní nepravdivé tvrdenia o neexistencii zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným týkajúcim sa prístupu do distribučnej sústavy. Naopak podľa názoru súdu medzi žalobcom a žalovaným bola v predmetnom období medzi stranami sporu uzatvorená písomná zmluva, na základe ktorej mal žalobca zabezpečený prístup do distribučnej sústavy žalovaného.

25.1. Rámcovou distribučnou zmluvou z 5. decembra 2013, č. 100141 bola medzi žalobcom a žalovaným dojednaná zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2014, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného ako prevádzkovateľa poskytovať žalobcovi ako dodávateľovi elektriny prístup do distribučnej sústavy, distribúciu elektriny a zabezpečiť žalobcovi služby spojené s prenosom elektriny za podmienok schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (bod 1.1 písm. a/ zmluvy).

25.2. Rámcovou distribučnou zmluvou zo 4. decembra 2014, č. 100193 bola medzi žalobcom a žalovaným dojednaná zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny na obdobie od 1. januára 2015 do 31. decembra 2015, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného ako prevádzkovateľa poskytovať žalobcovi ako dodávateľovi elektriny prístup do distribučnej sústavy, distribúciu elektriny a zabezpečiť žalobcovi služby spojené s prenosom elektriny za podmienok schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (bod 1.1 písm. a/ zmluvy).

25.3. Rámcovou distribučnou zmluvou z 8. decembra 2015, č. 100249 bola medzi žalobcom a žalovaným dojednaná zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny na obdobie od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016, predmetom ktorej bol záväzok žalovaného ako prevádzkovateľa poskytovať žalobcovi ako dodávateľovi elektriny prístup do distribučnej sústavy, distribúciu elektriny a zabezpečiť žalobcovi služby spojené s prenosom elektriny za podmienok schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (bod 1.1 písm. a/ zmluvy).

25.4. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že medzi žalobcom a žalovaným bol rámcovo upravený zmluvný vzťah zabezpečujúci prístup zariadení žalobcu na výrobu elektriny do distribučnej sústavy žalovaného, v rámci ktorého sa žalobca zaviazal žalovanému platiť žalovanému za služby ceny, resp. tarify podľa platných cenových rozhodnutí ÚRSO a cenníka služieb distribúcie a za podmienok uvedených v rámcovej zmluve (viď bod 1.1 písm. b/ jednotlivých zmlúv). Z obsahu predmetných zmlúv je zjavné, že žalobca sa zaviazal žalovanému platiť (okrem iného) platbu za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent, v ktorej bol dohodnutý aj spôsob určenia výšky platby za prístup, a to na základe konkrétnych cenových rozhodnutí Úradu. Predmetné zmluvy o prístupe uzatvorené medzi žalobcom a žalovaným na obdobie rokov 2014, 2015 a 2016 tak majú podstatné náležitosti, a to záväzok žalovaného poskytnúť žalobcovi prístup do distribučnej sústavy a záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému platby za prístup vo výške určenej cenovými rozhodnutiami Úradu.

25.5. Faktúry vystavené žalovaným na žalobcu, ktorými bol fakturovaný G-komponent za jednotlivé zariadenia žalobcu na výrobu elektriny v období od mesiaca január 2014 do mesiaca december 2016 mali z vyššie uvedených dôvodov zmluvný podklad a boli vystavované žalovaným na podklade existujúcich zmlúv zabezpečujúcich žalobcovi ako výrobcovi elektriny prístup do distribučnej sústavy žalovaného.

25.6. Žalobca síce v texte žaloby (strana 3, bod 8) tvrdil, že tieto zmluvy sú absolútne neplatné pre ich rozpor so zákonom (konkrétne pre rozpor s ustanovením § 26 ods. 5 zákona o energetike), avšak

takéto jeho tvrdenie je v priamom rozpore s obsahom jednotlivých zmlúv. Naopak súd je toho názoru, že predmetné zmluvy sú zmluvami uzatvorenými priamo v súlade s ustanovením § 26 ods. 5 zákona o energetike, keďže nimi boli na určené obdobie (jedného roka) dohodnuté medzi žalobcom a žalovaným podmienky prístupu a zároveň aj distribúcie elektriny. Z obsahu ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike nevyplýva, že by musela byť uzatvorená predmetná zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny osobitne na každé zariadenie na výrobu elektriny, ale naopak zákon nevyklučuje, aby boli všeobecne dohodnuté podmienky prístupu do distribučnej sústavy a distribúcie elektriny v tzv. rámcovej zmluve, v ktorej sú dohodnuté jednotlivé podmienky, akými sú povinnosť poskytnúť prístup do distribučnej sústavy a na druhej strane povinnosť zaplatiť za poskytnutú službu odplatu určenú na základe cenového rozhodnutia ÚRSO, ako tomu bolo v prípade žalobcom predložených zmlúv. Navyše - ak by aj nemalo ísť o zmluvy uzatvorené podľa ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike - prichádza do úvahy ich posúdenie ako platných inominátnych zmlúv uzatvorených podľa ustanovenia § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, v ktorých boli dohodnuté základné povinnosti zmluvných strán, a to povinnosť žalovaného poskytnúť žalobcovi prístup do distribučnej sústavy, a povinnosť žalobcovi zaplatiť za poskytnutie prístupu odplatu (G-komponent). Uzatvorenie inominátneho kontraktu, predmetom ktorého bolo zabezpečenie prístupu do distribučnej sústavy pre výrobcu elektriny, neodporuje zákonu (ustanoveniu § 26 ods. 5 zákona o energetike) [k tomu viď v podrobnostiach aj bod 24.3. odôvodnenia rozsudku vyššie], a je spôsobilým podkladom pre platby G-komponentu výrobcom elektriny prevádzkovateľovi distribučnej sústavy (k tomu viď v podrobnostiach aj bod 24.4. odôvodnenia rozsudku vyššie).

26. Vzhľadom na uvedené súd uzatvára, že zmluva z 5. decembra 2013, č. 100141 predstavovala spôsobilý zmluvný podklad pre fakturovanie platieb G-komponentu zo strany žalovaného za rok 2014, zmluva zo 4. decembra 2014, č. 100193 predstavovala spôsobilý zmluvný podklad pre fakturovanie platieb G-komponentu zo strany žalovaného za rok 2015 a zmluva z 8. decembra 2015, č. 100249 predstavovala spôsobilý zmluvný podklad pre fakturovanie platieb G-komponentu zo strany žalovaného za rok 2016.

26.1. Na tento právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným v období rokov 2014 až 2016 pre existenciu platnej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy, a preto na toto obdobie nedopadajú právne závery nálezu ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014. Platby G-komponentu žalobcu žalovanému za obdobie rokov 2014 až 2016 v celkovej sume 10.523.570,78 eur predstavovali zmluvné plnenie žalobcu žalovanému na podklade platne uzatvorených zmlúv o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Žalovaným prijaté plnenie od žalobcu vo výške 10.523.570,78 eur nie je možné z dôvodu existencie platného záväzkového vzťahu považovať za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného.

26.2. Z uvedeného dôvodu vyhodnotil súd nárok žalobcu na zaplatenie sumy 10.523.570,78 eur ako nedôvodný.

27. Odlišná situácia je však podľa názoru súdu v prípade fakturácie G-komponentu žalovaným za obdobie rokov 2017 a 2018 a nároku žalobcu na zaplatenie sumy 5.505.855,36 eur.

27.1. Za obdobie rokov 2017 a 2018 nebola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená žiadna písomná zmluva, predmetom ktorej by bol prístup žalobcu do distribučnej sústavy žalovaného. Tu súd poukazuje na to, že zmluva o prístupe z 8. decembra 2015, č. 100249 bola v súlade s článkom X. uzatvorená na dobu určitú od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016, s tým že podľa bodu 10.3. písm. a/ zanikla uplynutím doby, na ktorú bola uzatvorená (t. j. uplynutím dňa 31. decembra 2016), pričom k nej nebol uzatvorený písomný dodatok k nej predpokladaný v bode 11.4. zmluvy, ktorou by došlo k predĺženiu platnosti zmluvy. Zmluvný záväzok, na podklade ktorého žalovaný poskytoval žalobcovi prístup do distribučnej sústavy za odplatu, bol ukončený k 31. decembru 2016 a po tomto dátume nebol tento záväzok žalovaného predĺžený a ani obnovený.

27.2. Rovnako tak nebola v predmetom období uzatvorená medzi stranami sporu ani žiadna ústna zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, keďže existenciu takejto zmluvy žalobca výslovne popieral a ani žalovaný neoznačil v prostriedkoch procesnej obrany žiadne osoby, ktoré mali konať za žalobcu a za žalovaného pri uzatváraní zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy za obdobie rokov 2017 a 2018.

28. V súvislosti s neexistenciou zmluvy o prístupe medzi žalobcom a žalovaným v období rokov 2017 a 2018 súd nemohol akceptovať argumentáciu žalovaného o tom, že rozhodujúce je to, či žalobca podnikal za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z. na trhu s elektrinou. Predmetné tvrdenie by malo právnu relevanciu, ak by boli jednotlivé zariadenia na výrobu elektriny - o ktoré v rozhodovanom spore ide -

pripojené do distribučnej sústavy žalovaného za účinnosti starého zákona o energetike (t. j. pred 1. septembrom 2012). Takáto skutočnosť však nebola žalovaným tvrdená a ani preukázaná, naopak všetky predložené zmluvy o pripojení [s výnimkou zariadení FVE Mochovce, ktorých sa však nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia netýka, a ktoré sa týkali len časti nároku žalobcu na zaplatenie úroku z omeškania (k tomu viď výrok I. rozsudku a body 20. až 21.1. odôvodnenia rozsudku)], ktoré sa týkajú jednotlivých zariadení žalobcu na výrobu elektriny, boli uzatvorené až za účinnosti zákona č. 251/2012 Z. z., a z tejto skutočnosti musí súd vychádzať v rámci svojho rozhodovania.

28.1. Z tohto dôvodu nie sú na nárok žalobcu na zaplatenie sumy 5.505.855,36 eur priamo aplikovateľné závery z jednotlivých rozhodnutí najvyššieho súdu, na ktoré v spore odkazoval žalovaný (konkrétne z jeho uznesení z 20. novembra 2019, sp. zn. 3Obdo/18/2019; z 19. februára 2020, sp. zn. 1Obdo/18/2019 a sp. zn. 1Obdo/25/2019; z 5. marca 2020, sp. zn. 1Obdo/13/2019; z 31. marca 2020, sp. zn. 2Obdo/9/2019; z 29. apríla 2020, sp. zn. 4Obdo/95/2018 a z 30. apríla 2020, sp. zn. 2Obdo/15/2019), keďže predmetné rozhodnutia posudzovali nároky výrobcov elektriny na vydanie bezdôvodného obohatenia (ako uhradených platieb G-komponentu), ktorých konkrétne zariadenia na výroby elektriny, z ktorých platili prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy G-komponent, boli pripojené do distribučnej sústavy za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z. so záverom, že zmluva o pripojení predstavovala podľa zákona č. 656/2004 Z. z. jeden zmluvný typ spolu so zmluvou o prístupe, a preto pre platby G-komponentu predstavovala právny podklad zmluva o prístupe a pripojení do sústavy podľa § 21 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z., ktorú bol výrobca elektriny povinný uzatvoriť s prevádzkovateľom distribučnej sústavy. Vzhľadom k tomu, že nebolo v konaní preukázané pripojenie jednotlivých zariadení žalobcu na výrobu elektriny do distribučnej sústavy žalovaného za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy (za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z.), musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať výlučne z predložených zmlúv o pripojení zariadení do distribučnej sústavy uzatvorených za účinnosti zákona č. 251/2012 Z. z., na ktoré pre odlišnosť právnej úpravy zákona č. 251/2012 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2018 v porovnaní so zákonom č. 656/2004 Z. z. sú predmetné judikátorne závery nepoužiteľné v súvislosti s posúdením nároku žalobcu za obdobie rokov 2017 a 2018 v rozhodovanom spore.

29. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného o konkludentnom uzatvorení zmluvy o prístupe medzi stranami sporu za obdobie rokov 2017 a 2018, naopak súd dospel k záveru, že v rokoch 2017 a 2018 nebola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená žiadna konkludentná zmluva o prístupe do distribučnej sústavy.

29.1. Podľa názoru súdu zo skutočnosti, že žalovaný v období rokov 2017 a 2018 „trpel“ užívanie prístupu do distribučnej sústavy žalobcom, nie je možné vyvodiť existenciu zhodného prejavu vôle žalobcu a žalovaného uzatvoriť zmluvu o prístupe. Na predmetnom konštatovaní nemení nič skutočnosť, že žalovaný žalobcovi vystavoval faktúry na platby G-komponentu a ani skutočnosť, že žalobca žalovaným vystavené faktúry uhradil.

29.2. Súd zároveň poukazuje na to, že v rozhodnom čase sa žalobca a (dokonca ani) žalovaný nesprávali tak, že by medzi nimi bola uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy. Jednak dáva súd do pozornosti, že žalovaný vo vystavených faktúrach, ktorými žalobcovi účtoval platby G-komponentu, neodkazoval na zmluvu o prístupe, ale výlučne na cenové rozhodnutia ÚRSO (tu bez ohľadu na skutočnosť, že cenové rozhodnutia ÚRSO určujú výšku platieb G-komponentu - pozn. súdu), z čoho vyplýva, že samotný žalovaný považoval za právny základ pre fakturovanie platieb G-komponentu žalobcu za obdobie január 2017 až december 2018 jednotlivé cenové rozhodnutia Úradu a nie zmluvu o prístupe. Taktiež ani v odpovedi žalobcovi z 8. novembra 2021 na výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2018 žalovaný netvrdil, že by medzi ním a žalobcom bola v období roku 2018 uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, ale iba odkázal na skutočnosť, že zariadenia žalobcu boli pripojené do distribučnej sústavy. Na výzvu žalobcu zo 14. decembra 2020 na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2017 žalovaný vôbec nereagoval, pričom ak by mal žalovaný za to, že má so žalobcom v roku 2017 uzatvorenú zmluvu o prístupe, tak by v odpovedi na výzvu žalobcu jeho požiadavku odmietol ako neopodstatnenú pre existenciu zmluvného vzťahu.

29.3. Tvrdenie žalovaného (jeho právneho zástupcu) v priebehu súdneho konania o konkludentnom uzatvorení zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy v období rokov 2017 a 2018 podľa názoru súdu vylučuje aj predchádzajúca prax zavedená medzi žalobcom a žalovaným. Súd dáva do pozornosti, že v predchádzajúcich rokoch bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená písomná zmluva o prístupe do distribučnej sústavy vždy na dobu určitú jedného roka, a to jednak zmluva o prístupe na rok 2013 z 21. decembra 2012 č. 1000090 (k tomu viď článok V. bod 1. zmluvy o prístupe z 5. decembra 2013, č. 100141), zmluva o prístupe na rok 2014 z 5. decembra 2013, č. 100141, zmluva o prístupe na rok 2015 zo 4. decembra 2014, č. 100193 a zmluva z 8. decembra 2015, č. 100249. Z predmetnej praxe

zavedenej medzi stranami je zjavné, že sa vyžadovala písomná forma zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy, ktorú žalobca a žalovaný zakaždým uzatvárali na obdobie jedného roka.

29.4. S odkazom na predmetnú prax, aj vo svetle záverov nálezu ústavného súdu z 21. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 a znenia ustanovenia § 26 ods. 23 Vyhlášky, si musel byť žalovaný vedomý, že ak chce od žalobcu požadovať platby G-komponentu za prístup zariadení žalobcu do distribučnej sústavy aj po 31. decembri 2016, musí mať so žalobcom uzatvorenú zmluvu o prístupe, ktorú v predchádzajúcich obdobiach uzatváral so žalobcom v písomnej forme. Napriek jednoznačnému právnomu stavu a predchádzajúcej praxi (obchodnej zvyklosti) žalovaný nepostupoval dostatočne obozretne a nevyvolal so žalobcom žiadne rokovanie o uzatvorení zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy.

29.5. Z uvedených dôvodov má súd za to, že za obdobie rokov 2017 a 2018 neexistoval medzi žalobcom a žalovaným žiadny zmluvný vzťah, na podklade ktorého by žalovaný poskytoval žalobcovi za odplatu prístup do distribučnej sústavy. Žalovaný tak nebol oprávnený fakturovať žalobcovi platby G-komponentu za obdobie rokov 2017 a 2018 ako „službu“ poskytovanú na základe zmluvy. Ak žalobca uhradil žalovanému neoprávnene (t. j. bez zmluvného základu) fakturované sumy v celkovej výške 5.505.855,36 eur, uhradil ich žalobca žalovanému bez právneho titulu, v dôsledku čoho na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu.

29.6. Záverom k tejto časti súd za nevyhnutné odmietnuť argumentáciu žalovaného rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 3. júla 2020, č. k. 36Cb/48/2017-1044 s odkazom na princíp právnej istoty. V žalovaným označenom rozhodnutí Okresný súd Bratislava I posudzoval prípad, kedy medzi výrobcou elektriny a žalovaným bola uzatvorená zmluva o pripojení podľa zákona č. 656/2004 Z. z. (ako zmluvný typ zmluva o prístupe a pripojení do sústavy), t. j. prípad skutkovo a právne odlišný od rozhodovaného sporu. Navyše záver, o tom, či v konkrétnom prípade došlo alebo nedošlo ku konkludentnému uzatvoreniu zmluvy je skutkovým (a nie právnym) záverom, ku ktorému môže súd dôjsť na základe vykonaného dokazovania, pričom konajúci súd nie je v rámci voľného hodnotenia dôkazov viazaný skutkovými závermi iného súdu v inom konaní, medzi inými stranami sporu, v ktorom boli predložené iné listinné dôkazy. Z tohto dôvodu nemohol podľa názoru súdu žalovaný legitímne očakávať, že súd rozhodujúci o žalobe žalobcu dospeje k rovnakým skutkovým záverom pri odlišných stranách sporu, odlišných dôkazných prostriedkoch a pri odlišnom právnom základe rozhodovaného sporu, ako tomu bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 36Cb/48/2017. Preto nemôže byť porušením právnej istoty na strane žalovaného, keď konajúci súd dospel k inému skutkovému záveru. Naopak zo strany žalovaného ide len o účelovú argumentáciu smerujúcu k uvedeniu súdu do omylu v snahe privodiť si priaznivé rozhodnutie v spore.

30. Z tohto dôvodu vyhodnotil súd základ nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za obdobie rokov 2017 a 2018 (v celkovej sume 5.505.855,36 eur) ako daný.

31. V tejto časti sa však súd musel vysporiadať s kompenzačnou námietkou žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v tom, že žalobca mal v období rokov 2017 a 2018 v skutočnosti využívať prístup do distribučnej sústavy žalovaného, a to vo výške stanovenej v súlade s jednotlivými cenovými rozhodnutiami ÚRSO, t. j. vo výške, v ktorej žalovaný žalobcovi G-komponent fakturoval.

32. Pre posúdenie dôvodnosti, resp. nedôvodnosti kompenzačnej námietky žalovaného, súd poukazuje v prvom rade na definíciu pojmu prístup do distribučnej sústavy.

32.1. Prístupom do distribučnej sústavy sa v zmysle ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike rozumie rezervovanie dohodnutej distribučnej kapacity prevádzkovateľom distribučnej sústavy pre výrobcu elektriny a umožnenie prístupu do sústavy na prepravu pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity.

32.2. Ústavný súd v náleze z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 uviedol, že prístupom výrobcu elektriny do distribučnej sústavy sa rozumie jeho právo „vpúšťať“ do distribučnej sústavy ním vyrobenú elektrinu na účely jej prenosu k odberateľom, resp. iným účastníkom trhu.

32.3. Vychádzajúc z uvedeného prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo výrobcu elektriny vyrobenú elektrinu prepraviť prostredníctvom distribučnej sústavy v rozsahu rezervovanej kapacity k odberateľovi elektriny, resp. k inému účastníkovi trhu (t. j. „vpustiť“ vyrobenú elektrinu do distribučnej sústavy s cieľom, aby sa táto elektrina dostala k jej adresátovi). Uvedené znamená, že ak výrobca elektriny nedisponuje vlastnou autonómnou distribučnou sústavou, resp. ak všetku vyrobenú elektrinu nespotrebuje pre vlastnú potrebu, musí využívať prístup do distribučnej sústavy za účelom prepravenia vyrobenej elektriny k inému účastníkovi trhu s elektrinou (k zmluvnému partnerovi výrobcu elektriny).

33. Zároveň súd poukazuje na to, že samotný trh s elektroenergetikou, vrátane pôsobenia výrobcov elektriny na tomto trhu, je regulovaný, teda je potrebné akceptovať všetky podmienky takéhoto pôsobenia na trhu stanovené všetkými aplikovateľnými normatívnymi právnymi aktmi, t. j. aj tie, ktoré zabezpečujú výrobcovi elektriny podporu zo strany štátu, aj tie, ktoré ukládajú výrobcovi elektriny určité povinnosti (k tomu vid' aj nález ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014).

33.1. Jednou z podmienok pôsobenia na regulovanom trhu s elektrinou je aj plnenie zákonom predpísaných povinností, vrátane uhrádzania platieb spojených so samotnou účasťou na predmetnom trhu. Daná podmienka úzko súvisí s tým, že prístup do distribučnej sústavy je platenou službou poskytovanou prevádzkovateľom distribučnej sústavy výrobcovi elektriny, ako to vyplýva z ustanovenia § 26 ods. 5 zákona o energetike.

33.2. Taktiež aj z judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že platby tvoriace predmet konania sú platbami za prístup do distribučnej siete vo výške upravenej regulátorom, ktorými zákonodarca stanovil náklady udržiavania sústavy v prevádzkyschopnom stave. Z uvedeného vyplýva, že prijaté platby za prístup do distribučnej sústavy žalovaného boli úhradou nákladov udržiavania distribučnej siete v prevádzkyschopnom stave. Ak by žalobca zmluvu o prístupe neuzavrel, užíval by distribučnú sústavu bez právneho dôvodu, v dôsledku čoho by vznikalo na jeho strane bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníka distribučnej sústavy (k tomu vid' aj uznesenie najvyššieho súdu z 28. júla 2022, sp. zn. 5Obdo/35/2020).

34. Vyššie vyslovené právne závery v nadväznosti na rozhodovaný spor znamenajú, že výrobca elektriny, ktorý prostredníctvom distribučnej sústavy dodáva vyrobenú elektrinu svojim zmluvným partnerom, využíva prístup do distribučnej sústavy, pričom prístup do distribučnej sústavy predstavuje platenú službu, za ktorú je výrobca elektriny povinný uhrádzať (na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy) odplatu prevádzkovateľovi distribučnej sústavy.

34.1. Ak však výrobca elektriny nemá s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a prístup do distribučnej sústavy - ktorý nie je bezodplatný, ale naopak sa jedná o odplatu službu poskytovanú prevádzkovateľom distribučnej sústavy za odplatu - sa na úkor prevádzkovateľa distribučnej sústavy bezdôvodne obohacuje získaním plnenia bez právneho dôvodu. V takom prípade je výrobca elektriny povinný prevádzkovateľovi distribučnej sústavy bezdôvodné obohatenie vydať v podobe poskytnutia peňažnej náhrady (podľa ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

35. Ako už bolo uvedené vyššie, v období rokov 2017 a 2018 žalobca nemal so žalovaným uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Súd z predložených dôkazov ustálil, že žalobca prístup do distribučnej sústavy žalovaného v rozhodnom období reálne využíval, hoci nemal na to zmluvný základ, a preto sa žalobca na úkor žalovaného bezdôvodne obohacoval získaním plnenia (prístupu do distribučnej sústavy) bez právneho dôvodu (bez existencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy).

36. V prvom rade súd k záveru vyslovenému v bode 35. odôvodnenia rozsudku konštatuje, že jednotlivé zariadenia žalobcu na výrobu elektriny nachádzajúce sa v Čunove, Gabčíkove, Hornej Strede, Kostolnej, Kráľovej, Maduniciach, Novom Meste nad Váhom, Trenčíne a Veľkých Kozmálovciach, o ktoré v predmetnom spore ide, boli na základe uzatvorených zmlúv o pripojení pripojené do distribučnej sústavy žalovaného. Zmluvou o pripojení však žalobcovi nevzniklo právo prístupu do distribučnej sústavy. Toto právo vzniká až uzatvorením zmluvy o prístupe.

36.1. Z uvedeného tak vyplýva, že predmetné zariadenia žalobcu na výrobu elektriny nie sú súčasťou tzv. ostrovnej prevádzky, ale naopak na transfer elektriny zo zariadení na výrobu elektriny k jednotlivým odberateľom elektriny (k iným účastníkom trhu s elektrinou) je nevyhnutná distribučná sústava žalovaného a prístup žalobcu do nej.

37. Zároveň súd poukazuje na to, že znalec doc. F. v znaleckom posudku č. 89/2019 uviedol, že výroba a dodávka elektriny sa môže vykonávať bez využitia distribučnej sústavy jedine v tom prípade, ak by jestvovalo priame vedenie medzi výrobcovi a odberateľom vo forme ostrovnej prevádzky, ktoré by nebolo súčasťou distribučnej sústavy. Znalec zároveň uviedol, že výrobca a aj odberateľ potrebujú pre svoju činnosť k sústave, aby elektrina mohla prúdiť od výrobcu do sústavy a zo sústavy k odberateľovi, čo znamená, že každý subjekt pripojený do distribučnej sústavy za účelom odberu alebo dodávky elektriny, či to chce, alebo nechce, či o tom vie, alebo nevie, či má pre tento účel uzatvorenú zmluvu, alebo nie, z fyzikálnej podstaty využíva služby distribučnej sústavy, teda má do nej realizovaný prístup.

V predmetnom znaleckom posudku znalec vyslovil záver, v zmysle ktorého výrobca elektriny fyzicky odovzdáva elektrinu ďalšiemu účastníkovi trhu s elektrinou výlučne prostredníctvom distribučnej sústavy v súlade s technickými možnosťami a stavom pripravenosti distribučnej sústavy. Distribučná sústava zabezpečuje a udržiava stav sústavy tak, aby mohla prijať vyrobenú elektrinu v rámci maximálne rezervovanej kapacity. Toto nepretržité zabezpečenie a udržiavanie bezpečného a spoľahlivého stavu sústavy si vyžaduje nemalé náklady a teda je to evidentne služba prístupu do distribučnej sústavy. Bez pripojenia nemôže byť prístup a bez prístupu pripojenie nemá zmysel.

37.1. Žalobca síce v konaní (predovšetkým v písomnom vyjadrení z 2. mája 2022 a následne v písomnom vyjadrení zo 17. októbra 2022) túto skutočnosť spochybňoval s tvrdením, že v čase vstupu elektriny vyrobenej žalobcom do distribučnej sústavy nie je jej vlastníkom k momentu namerania hodnoty odovzdanej elektriny na odovzdávacom mieste. Takéto tvrdenie žalobcu však je zjavne nesprávne, keďže odovzdávacie miesto sa nachádza v mieste pripojenia zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy (k tomu viď aj strana 4 znaleckého posudku č. 89/2019), a teda v mieste, prostredníctvom ktorého má žalobca ako výrobca elektriny vytvorený prístup do distribučnej sústavy, ktorého využívanie je však podmienené zmluvnou úpravou prístupu do distribučnej sústavy. Je tak nepochybné, že žalobca prístup do distribučnej sústavy žalovaného musel využívať, v opačnom prípade by nemohol odovzdať ním vyrobenú elektrinu svojim zmluvným partnerom (odberateľom elektriny).

37.2. Zmluvní partneri žalobcu nevyužívajú prístup do distribučnej sústavy žalovaného v mieste, v ktorom sú zariadenia žalobcu na výrobu elektriny pripojené do distribučnej sústavy žalovaného, ako sa to mylne snažil žalobca prezentovať v spore, ale v tomto mieste využíva prístup do distribučnej sústavy žalobca, zmluvní partneri žalobcu, ktorí od neho odoberali elektrinu, využívajú prístup do distribučnej sústavy v bode pripojenia, od ktorého smeruje elektrina z distribučnej sústavy k spotrebiteľovi elektriny.

37.3. Priam absurdne pôsobí tvrdenie žalobcu v bode 44. jeho vyjadrenia zo 17. októbra 2022, v ktorom uviedol, že pri vpúšťaní elektriny do distribučnej sústavy žalovaného prístup do distribučnej sústavy nevyužíval. Takéto tvrdenie je podľa názoru súdu v priamom rozpore s definíciou prístupu do distribučnej sústavy, ako je uvedená v ustanovení § 26 ods. 5 zákona o energetike, a ako ju vymedzil aj ústavný súd vo svojom náleze z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014. Svojim vyjadrením, že vpúšťal elektrinu do distribučnej sústavy žalovaného, žalobca podľa názoru súdu výslovne potvrdil, že prístup do distribučnej sústavy reálne využíval.

38. Súd ďalej poukazuje na znalecký posudok č. 42/2023 vypracovaný Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, ktorý v odpovedi na otázku č. 5 uviedol, že v zmluve o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny sa zaväzuje prevádzkovateľ distribučnej sústavy rezervovať dohodnutú distribučnú kapacitu pre pripojenie elektroenergetického zariadenia, v danom prípade výrobcu elektriny, umožniť prístup do sústavy a prepraviť pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity. Služby súvisiace s prístupom do distribučnej sústavy sú nevyhnutné na to, aby mohol výrobca elektriny elektrinu dodávať do distribučnej sústavy a byť účastníkom trhu s elektrinou. Momentom pripojenia a zároveň výroby elektriny a dodávky elektriny do distribučnej sústavy dochádza k využitiu prístupu do distribučnej sústavy do výšky maximálnej rezervovanej kapacity. Následne v odpovedi na otázku č. 7 znalecký ústav uviedol, že k využitiu prístupu do distribučnej sústavy musí byť v prvom kroku uzatvorená zmluva o pripojení výrobcu do distribučnej sústavy s definovanou maximálnou rezervovanou kapacitou, splnenie technických podmienok pripojenia a následne fyzického pripojenia do distribučnej sústavy. Následne sa uzatvára zmluva o prístupe výrobcu do distribučnej sústavy s maximálnou rezervovanou kapacitou a následne dochádza k poskytovaniu služieb vyplývajúcich z prístupu do distribučnej sústavy. K využívaniu distribučnej sústavy dochádza, ak výrobca elektriny dodáva elektrinu tretej strane nie priamym vedením. K využívaniu distribučnej sústavy nedochádza, ak výrobca dodáva elektrinu tretej strane v areáli výrobcu elektriny a elektrina neprešla odovzdávacím miestom, t. j. určeným meradlom inštalovaným prevádzkovateľom distribučnej sústavy. V takom prípade sa dodávka elektriny realizuje priamym pripojením výrobcu elektriny a odberateľa, ktorá je definovaná v zákone o energetike ako „priame vedenie“.

38.1. Z predmetných záverov znaleckého ústavu je zrejmé, že ak výrobca elektriny je pripojený do distribučnej sústavy a dodáva elektrinu do distribučnej sústavy pre tretí subjekt, využíva prístup do distribučnej sústavy, a teda k dodávke elektriny výrobcu elektriny pre odberateľa nedochádza priamym vedením. Preto aj žalobcom predložený znalecký posudok č. 42/2023 podľa názoru súdu jednoznačne preukazuje, že žalobca prístup do distribučnej sústavy žalovaného v skutočnosti využíval, keďže elektrinu vyrobenú v jednotlivých zariadeniach na výrobu elektriny dodával odberateľom prostredníctvom distribučnej sústavy, do ktorej boli zariadenia žalobcu pripojené.

38.2. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že aj pod ťarchou záverov vyslovených znaleckým ústavom v znaleckom posudku č. 42/2023 žalobca vo svojom vyjadrení z 31. marca 2023 (v bode 7 vyjadrenia) potvrdil, že prístup do distribučnej sústavy žalovaného využíval, a teda sa na úkor žalovaného na základe využívania prístupu do distribučnej sústavy v rokoch 2017 a 2018 bez toho, aby so žalovaným uzatvoril zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, bezdôvodne obohatil získaním plnenia bez právneho dôvodu.

38.3. Súd pritom nemôže akceptovať tvrdenie žalobcu o nejakých službách prístupu, ktoré mal žalobca bez zmluvy využívať od prístupu do distribučnej sústavy, za ktorý mal žalovanému poskytovať úhradu. Platená „služba“, ktorú poskytuje žalovaný ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy jednotlivým výrobcom elektriny, a ktorou sa rozumie rezervovanie dohodnutej distribučnej kapacity prevádzkovateľom distribučnej sústavy pre výrobcu elektriny a umožnenie prístupu do sústavy na prepravenie pre účastníka trhu s elektrinou množstvo elektriny výkonovo obmedzené výškou rezervovanej kapacity, sa nazýva prístup do distribučnej sústavy, a za túto „službu“, t. j. za prístup do distribučnej sústavy, je výrobca elektriny platiteľ platby za prístup (G-komponent). Z uvedeného je nepochybné, že argumentácia žalobcu o akýchsi iných „službách prístupu“, ktoré vypísal v bode 8 svojho vyjadrenia z 31. marca 2023 (s odkazom na odpoveď na otázku č. 3 znaleckého ústavu v znaleckom posudku č. 42/2023), je absolútne mimo zákonnej definície prístupu do distribučnej sústavy a aj mimo rámca samotnej platby za prístup do distribučnej sústavy, ako je táto legislatívne nastavená. Jediným účelom žalobcu v rámci tejto argumentácie bolo nepochybne viesť do sporu zmätok s cieľom vyhnúť sa uspokojeniu oprávneného nároku žalovaného, keďže žalobca využívaním prístupu do distribučnej sústavy žalovaného sa bezdôvodne na jeho úkor dlhodobo obohacoval.

39. Vo vzťahu k výške bezdôvodného obohatenia žalobcu získaného využívaním prístupu do distribučnej sústavy žalovaného sa súd nemôže stotožniť s argumentáciou žalobcu, že žalovaný výšku bezdôvodného obohatenia uplatneného vo forme kompenzačnej námietky nepreukázal, a to bez ohľadu na závery znaleckého ústavu obsiahnuté v odpovediach na otázky č. 8, 9 a 10 znaleckého posudku č. 42/2023.

40. Otázka spôsobu stanovenia výšky bezdôvodného obohatenia predstavuje právnu otázku (a nie skutkovú otázku), ktorej zodpovedanie patrí do výlučnej právomoci súdu, a teda nemôže ju vyriešiť iný subjekt, napríklad znalec, prípadne niektorá zo strán sporu. Z tohto dôvodu považuje súd za nenáležité závery znaleckého ústavu obsiahnuté v odpovediach na otázky č. 8, 9 a 10 znaleckého posudku č. 42/2023, v zmysle ktorých na preskúmanie ceny za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcu elektriny je potrebné preskúmať cenové návrhy, ktoré boli zaslané zo strany prevádzkovateľov distribučnej sústavy. Bez preskúmania spôsobu výpočtu oprávnených nákladov za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny a spôsobu stanovenia primeraného zisku, nie je možné vykonať porovnanie, či je cena určená v cenových rozhodnutiach cenou obvyklou v danom mieste a čase pre služby poskytované za prístup do distribučnej sústavy (odpoveď na otázku č. 8). Následne podľa znaleckého ústavu nie je preskúmateľné, na základe akých podkladov a analýz ÚRSO vyhláškou ÚRSO č. 221/2013 Z. z. stanovil percentuálny podiel práve na 30 %, pričom pred začiatkom rozhodného obdobia platba za prístup do distribučnej sústavy nebola výrobcovi elektriny stanovená vôbec. Z vyhlášky ÚRSO č. 221/2013 Z. z., ako ani z vyhlášky ÚRSO č. 18/2017 Z. z., ako ani zo sprievodnej dokumentácie k vyhláškam nie je zrejmé, z čoho vychádza výška stanoveného percenta (30 % alebo 15%) za prístup do regionálnej distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny, ani z akého dôvodu bol percentuálny podiel znížený práve na 15 %. Z vecného hľadiska nie je daná súvislosť medzi službami (a ich hodnotou) poskytovanými prevádzkovateľom distribučnej sústavy výrobcovi elektriny ako prístup do distribučnej sústavy a veľkosťou maximálne rezervovanej kapacity, ani výškou inštalovaného výkonu zariadenia na výrobu elektriny. Preto sa javí byť výška stanovenej percentuálnej sadzby ako neprimeraná, nepreskúmateľná a nejasne stanovená. Na základe preskúmanej dokumentácie sa javí, že medzi výškou platby výrobcov za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny určenej vyhláškou ÚRSO č. 221/2013 Z. z. (resp. vyhláškou ÚRSO č. 18/2017 Z. z.) a ekonomickou hodnotou (cenou) výrobcovi poskytovaných služieb nie je priama súvislosť, a že výška platby stanovená jednotlivými vyhláškami ÚRSO nepredstavuje cenu, ktorú by bolo možné označiť ako zodpovedajúcu ekonomicky oprávneným nákladom a primeranému zisku pri ich poskytovaní (odpoveď na otázku č. 9). Nastavenie percentuálneho podielu pre výrobcov elektriny na poplatku za prístup do distribučnej sústavy nie je možné preskúmať. Takéto preskúmanie je možné iba z dokumentácie, ktorú predložili prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav Úradu v cenovom konaní a následnom rozhodnutí o schválení ceny za prístup do distribučnej sústavy pre dané obdobie. Výpočet poplatku za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny vychádza z percentuálneho podielu na poplatku za prístup do distribučnej sústavy pre

koncových odberateľov elektriny jednotlivých prevádzkovateľov distribučných sústav, čo môže vyvolávať podozrenie u výrobcov elektriny, že percentuálny podiel exaktne nezohľadňuje oprávnené náklady a primeraný zisk za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny. Stanovenie percentuálnej sadzby sa javí byť arbitrárne aj s prihliadnutím na to, že pred rokom 2014 neexistovala obdobná povinnosť výrobcov elektriny na platbu za prístup do distribučnej sústavy aj vzhľadom na rozsah služieb a záväzok prevádzkovateľa distribučnej sústavy rezervovať distribučnú kapacitu pre výrobcov elektriny. Na základe preskúmanej dokumentácie sa javí, že medzi výškou platby za prístup do distribučnej sústavy pre výrobcov elektriny určenej vyhláškou ÚRSO č. 221/2013 Z. z. (resp. vyhláškou ÚRSO č. 18/2017 Z. z.) a ekonomickou hodnotou (cenou) služieb poskytovaných výrobcovi elektriny nie je priama súvislosť, a že výška platby stanovená uvedenými vyhláškami ÚRSO nepredstavuje cenu, ktorú by bolo možné označiť ako zodpovedajúcu poskytovaným službám (odpoveď na otázku č. 10).

40.1. Rovnako tak je neopodstatnený odkaz žalobcu v podaní z 31. marca 2023 na tieto závery znaleckého ústavu, z ktorých žalobca (nesprávne) vyvodzoval, že žalovaný nepreukázal výšku bezdôvodného obohatenia uplatnenej kompenzačnou námietkou, pričom ako už súd uviedol v bode 38.3. odôvodnenia rozsudku vyššie, žalobca využíval prístup do distribučnej sústavy žalovaného, ktorý nie je bezodplatný, a nie nejaké služby prístupu.

41. Bez ohľadu na závery znaleckého ústavu a bez ohľadu na argumentáciu žalobcu súd zastáva právny názor, že určujúca pre stanovenie výšky bezdôvodného obohatenia uplatnenej kompenzačnou námietkou, na ktoré má v takejto situácii žalovaný nárok, je cena zmluvného plnenia, a teda suma, ktorú by bol žalobca povinný zaplatiť žalovanému v rámci rokov 2017 a 2018 ako platby G-komponentu, ak by mal so žalovaným uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Jedine takto určený spôsob výšky bezdôvodného obohatenia je podľa názoru súdu objektívny a zohľadňujúci všetky relevantné okolnosti. Výška G-komponentu, ktorú majú platiť jednotliví výrobcovia elektriny žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej sústavy na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy, je totiž objektivizovaná suma za prístup do distribučnej sústavy vygenerovaná relevantným trhom v danom čase a mieste, a v takejto sume by existovala povinnosť žalobcu platiť žalovanému platby za prístup v prípade uzatvorenia zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy.

41.1. Naopak súd je toho názoru, že nemôže súd z hypotetických požiadaviek kladených žalobcom na určenie výšky bezdôvodného obohatenia, nakoľko tieto požiadavky nezohľadňujú trhové podmienky a oblasť elektroenergetiky, v ktorej žalobca podniká.

42. Na podporu vyššie vysloveného právneho záveru súd dáva do pozornosti relevantné ustanovenia zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon o regulácii“), v zmysle ktorých platí nasledovné:

42.1. Účelom regulácie podľa tohto zákona je transparentným a nediskriminačným spôsobom zabezpečiť dostupnosť tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností za primerané a konkurencieschopné ceny a v určenej kvalite (§ 3 ods. 1), pričom predmetom regulácie sú ceny v sieťových odvetviach a podmienky ich uplatňovania (§ 3 ods. 2 písm. a/).

42.2. Cenovej regulácii v elektroenergetike podlieha prístup do distribučnej sústavy a distribúcia elektriny (§ 11 ods. 1 písm. e/).

42.3. Spôsobom vykonávania cenovej regulácie je a/ priame určenie pevnej ceny, b/ priame určenie maximálnej ceny, c/ určenie spôsobu výpočtu pevnej ceny, d/ určenie spôsobu výpočtu maximálnej ceny, e/ určenie rozsahu ekonomicky oprávnených nákladov, ktoré možno do ceny započítať, a výšky primeraného zisku, g/ určenie ceny využitím trhových opatrení, ako sú najmä aukcie, g/ priame určenie tarify a určenie spôsobu výpočtu tarify alebo rozdelenie nákladov podľa osobitných predpisov (§ 12 ods. 1).

42.4. Úrad vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorý ustanoví rozsah cenovej regulácie; spôsob vykonávania cenovej regulácie; postup a podmienky uplatňovania cien; podmienky vykonávania regulovaných činností; rozsah, štruktúru a výšku ekonomicky oprávnených nákladov a spôsob ich úhrady; termín a spôsob zúčtovania plánovaných a skutočných ekonomicky oprávnených nákladov započítaných do ceny poskytnutých regulovaných tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností; rozsah investícií súvisiacich s regulovanou činnosťou; spôsob určenia výšky primeraného zisku (§ 40 ods. 1).

42.5. Z vyššie uvedených ustanovení zákona o regulácii vyplýva, že predmetom regulácie sú ceny v sieťových odvetviach a podmienky ich uplatňovania, a to vrátane cenovej regulácie prístupu do distribučnej sústavy so spôsobom vymedzenia platieb za prístup do distribučnej sústavy, pričom zákon splnomocnil Úrad na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu upravujúceho cenovú reguláciu.

Týmto všeobecne záväzným právnym predpisom bola Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z., resp. Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 18/2017 Z. z. Predmetné Vyhlášky v ustanovení § 26 ods. 23 upravovali v súlade so zákonom o regulácii spôsob určenia výšky platby za prístup do distribučnej sústavy, ktoré okrem iného upravovali, že jedným z podkladov pre určenie G-komponentu je cenové rozhodnutie Úradu.

42.6. Na predmetnú skutočnosť upozornil vo svojom náleze z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 aj ústavný súd, ktorý výslovne skonštatoval, že zákon o regulácii určuje, že cena za prístup do distribučnej sústavy, ktorú sa výrobcovia elektriny zaviazujú platiť na základe uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy podľa zákona o energetike, podlieha regulácii a určuje, akým spôsobom sa táto regulácia vykoná. Zákomom o regulácii zároveň došlo k transpozícii už citovanej smernice, a to v relevantných častiach týkajúcich sa povinnosti členského štátu zriadiť národný regulačný orgán, ktorý podľa čl. 37 ods. 1 písm. a/ smernice má mať povinnosť v súlade s transparentnými kritériami stanovovať alebo schvaľovať aj distribučné tarify alebo ich metodiky (teda nie samotnú povinnosť výrobcov elektriny uhrádzať platby za prístup do distribučnej sústavy). Neopomenuteľným ustanovením je taktiež § 40 zákona o regulácii, ktorým zákonodarca splnomocnil Úrad pre reguláciu sieťových odvetví na vydanie všeobecne záväzného právného predpisu. Určenie spôsobu výpočtu výšky platieb za prístup do distribučných sústav podľa ústavného súdu spadá pod úpravu rozsahu a spôsobu vykonávania cenovej regulácie.

42.7. Aj pri zohľadnení relevantnej právnej úpravy v oblasti elektroenergetiky je zjavné, že závery znaleckého ústavu v odpovediach na otázky č. 8, 9 a 10 v znaleckom posudku č. 42/2023 nie sú pre rozhodovaný spor aplikovateľné, keďže nezodpovedajú právnemu stavu vzťahujúcemu sa na rozhodovaný spor, čo odôvodňuje neaplikovateľnosť predmetných záverov znaleckého ústavu v predloženom znaleckom posudku. Žalobca a aj znalecký ústav celkom zjavne opomenuli tú skutočnosť, že cenové rozhodnutia Úradu vydané v rámci zákonom predpokladaného postupu, ktoré tvoria podklad pre určenie výšky platby za prístup do distribučnej sústavy, nemôže preskúmať súd v civilnom sporovom konaní a nemôže ich preskúmať pre účely civilného sporového konania ani znalec. Ich vydanie je totiž výsledkom administratívneho (verejnoprávného) konania vedeného Úradom. Navyše v odpovedi na otázku č. 9 znalecký ústav priamo spochybňoval určovania výšky platby za prístup Úradom všeobecne záväzným podzákoným právnym predpisom (vyhláškou Úradu, na ktorej vydanie bol Úrad výslovne splnomocnený v ustanovení § 40 ods. 1 zákona o regulácii), na čo znalec nie je oprávnený, keďže preskúmavanie všeobecne záväzných právných predpisov patrí do výlučnej právomoci ústavného súdu, ktorý v náleze z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 cenotvorbu a vydávanie podzákonného právného predpisu na podklade ustanovenia § 40 ods. 1 zákona o cenovej regulácii Úradom ako takú neoznačil ako protiústavnú. Je tak nepochybné, že znalecký ústav prekročil svoje oprávnenia vyplývajúce mu zo zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, a preto na odpovede na otázky, pri ktorých prekročil znalecký ústav rozsah znaleckej činnosti a uzurpoval si pôsobnosť zverenú konkrétnemu orgánu aplikácie práva, nemôže súd pri svojom rozhodovaní prihliadať.

43. Z vyslovených záverov je nepochybné, že pre určenie výšky bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného uplatneného kompenzačnou námietkou je nutné vychádzať z toho, v akej sume by bol žalobca povinný uhrádzať žalovanému platby za prístup do distribučnej sústavy, ak by mal v období rokov 2017 a 2018 so žalovaným uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy. Z uvedeného tak podľa názoru súdu vyplýva, že pri určení výšky bezdôvodného obohatenia je nutné vychádzať z jednotlivých Vyhlášok Úradu (t. j. z Vyhlášky č. 221/2013 Z. z. resp. z Vyhlášky č. 18/2017 Z. z.) a jeho cenových rozhodnutí.

43.1. V konečnom dôsledku tak výšku bezdôvodného obohatenia vyjadrujú jednotlivé faktúry žalovaného vystavené na žalobcu za obdobie január 2017 až december 2018 - hoci tieto boli vystavené bez existencie záväzkového vzťahu medzi stranami sporu - keďže podkladom pre určenie sumy „platby za prístup do distribučnej sústavy žalovaného“ pre jednotlivé zariadenia žalobcu boli cenové rozhodnutia Úradu vydané v súlade s ustanovením § 26 ods. 23 Vyhlášky, resp. v súlade s ustanovením § 26 ods. 23 Vyhlášky Úradu č. 18/2017 Z. z., pričom samotná výška týchto žalovaným požadovaných platieb nebola zo strany žalobcu účinným spôsobom rozporovaná, keď netvrdil, že by žalovaný pri určovaní výšky platby za prístup vychádzal z nesprávneho cenového rozhodnutia Úradu a podobne.

43.2. Výška bezdôvodného obohatenia žalobcu získaného využívaním prístupu do distribučnej sústavy žalovaného bez uzatvorenej zmluvy o prístupe za obdobie január 2017 až december 2018 predstavuje sumu 5.505.855,36 eur.

44. Súd považuje za nevyhnutné aj v nadväznosti na vyššie vyslovené právne závery zvýrazniť, že žalobca, ktorý neoprávnene (bez uzatvorenia zmluvy o prístupe) využíval v rokoch 2017 a 2018 prístup do distribučnej sústavy žalovaného, sa nemôže dostať do výhodnejšieho postavenia v porovnaní s inými výrobcami elektriny, ktorí mali so žalovaným v danom období uzatvorenú zmluvu o prístupe, a ktorí si riadne voči žalovanému plnili svoje zmluvné povinnosti. Aj z tohto dôvodu je nevyhnutné pri určení výšky bezdôvodného obohatenia získaného využívaním prístupu do distribučnej sústavy na strane žalobcu vychádzať zo sumy, ktorú by bol žalobca ako výrobca elektriny povinný žalovanému platiť, ak by mal so žalovaným zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy uzatvorenú.

44.1. V opačnom prípade by totiž súd legitimizoval postup žalobcu ako výrobcu elektriny využívajúceho prístup do distribučnej sústavy, ktorý si nesplnil svoju zákonnú povinnosť uzavrieť so žalovaným zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, ktorú práve v dôsledku využívania prístupu do nej žalobca mal, a kedy by súd povedal, že výhodnejšie je pre výrobcu elektriny neuzatvoriť zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, ako ju s prevádzkovateľom distribučnej sústavy uzatvoriť. V takom prípade by došlo k diskriminácii tých výrobcov elektriny, ktorí so žalovaným zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy mali, v porovnaní so špekulatívnym konaním žalobcu, ktorý zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy so žalovaným v rokoch 2017 a 2018 neuzatvoril, a ktorý by tak získal na úkor iných výrobcov elektriny nenáležitú výhodu v hospodárskej súťaži neuhrádzaním platby za prístup do distribučnej sústavy, ktorej výška (resp. spôsob jej určenia) je všetkým relevantným subjektom pôsobiacim na regulovanom trhu v oblasti elektroenergetiky vopred známa.

44.2. Zároveň, ak by súd priznal úspech argumentácii žalobcu, konal by aj s poukazom na už vyslovené závery v rozpore s cieľmi smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/72/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorá priamo predpokladala a zaväzovala členské štáty, aby zabezpečili nediskriminačné tarify za prístup pre všetkých užívateľov distribučnej sústavy. Takýmto, hoci v rokoch 2017 a 2018 neoprávneným, užívateľom distribučnej sústavy žalovaného bol aj žalobca.

45. S poukazom na dôvodnosť uplatnenej kompenzačnej námietky žalovaného súd konštatuje, že pohľadávka žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.505.855,36 eur zanikla v celom rozsahu započítaním s pohľadávkou žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 5.505.855,36 eur získaného užívaním prístupu do distribučnej sústavy žalovaného bez uzatvorenej zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy.

45.1. Preto súd vyhodnotil nárok žalobcu v tejto časti ako nedôvodný.

46. Nad rámec uvedeného považuje súd v krátkosti za nevyhnutné uviesť, že pohľadávka žalobcu na zaplatenie sumy 5.505.855,36 eur predstavujúcej bezdôvodné obohatenie za uhradené faktúry bez uzatvorenej zmluvy o prístupe za obdobie rokov 2017 a 2018 je v celom rozsahu premlčaná s poukazom na žalovaným uplatnenú námietku premlčania, keďže v tejto časti je nutné aplikovať na nárok žalobcu ustanovenie § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nie ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní.

46.1. Pre aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní na nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nepostačuje, že na strane žalobcu a aj žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti, takýto záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je možné automaticky subsumovať pod obchodný záväzkový vzťah podľa ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to dokonca ani vtedy, ak by v prípade existencie zmluvného vzťahu sa jednalo o obchodný záväzkový vzťah (t. j. ak by bola uzatvorená zmluva o prístupe do distribučnej sústavy, ktorá by obchodný záväzkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným založila). Súd nemôže vychádzať obrazne povedané z toho, čo by bolo keby, ako to prezentoval v spore žalobca.

46.2. Naopak pre správne určenie právnej úpravy premlčania sú určujúce konkrétne skutkové okolnosti, od ktorých sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odvíja. Právna úprava premlčania obsiahnutá v Obchodnom zákonníku sa na nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikuje len vtedy, ak sa vznik samotného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia odvíja od obchodnej zmluvy, napríklad vtedy, ak ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia predstavujúceho plnenie z neplatnej obchodnej zmluvy [bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu], ak ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z obchodnej zmluvy, ktorá zanikla (napr. v podobe uhradenia preddavku na obchodný záväzok, ktorý nebol naplnený, prípadne ak došlo k naplneniu rozvázovacej podmienky obsiahnutej v obchodnej zmluve) [bezdôvodné obohatenie získané plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol], alebo ak jedna zmluvná strana požadovala od druhej strany s odkazom na obchodnú zmluvu plnenie vo väčšom rozsahu než bola oprávnená požadovať [bezdôvodné obohatenie získané plnením bez právneho dôvodu]. Ak však ide o nárok na vydanie bezdôvodného

obohatenia získaného plnením bez právneho dôvodu v situácii, kedy pre plnenie absentoval akýkoľvek záväzkový vzťah (t. j. prípad, o aký ide v prípade nároku žalobcu na zaplatenie sumy 5.505.855,36 eur - pozn. súdu), sa na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikuje výlučne občianskoprávna úprava premlčania obsiahnutá v ustanovení § 107 Občianskeho zákonníka.

46.3. Ak žalobca odkazoval na uznesenie najvyššieho súdu zo 16. apríla 2013, sp. zn. 1Obo/67/2011 tvrdiac, že v prípade nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia medzi dvomi podnikateľmi sa majú vždy aplikovať na premlčanie nároku ustanovenia Obchodného zákonníka, tak takúto argumentáciu žalobcu musí súd odmietnuť ako účelovú a zavádzajúcu. Súd považuje za nevyhnutné uviesť, že nie všetko, čo je napísané v rozhodnutí najvyššieho súdu, predstavuje názor najvyššieho súdu, a preto odporúča žalobcovi, aby v prípade, ak chce argumentovať v spore konkrétnym rozhodnutím najvyššieho súdu, sa najprv oboznámil s celým jeho odôvodnením. V predmetnej veci totiž žalobca vydával za právny názor najvyššieho súdu argumentáciu strany sporu obsiahnutú v konštatačnej časti rozhodnutia. Najvyšší súd rozhodujúci ako odvolací súd pritom vo svojom kasačnom uznesení zo 16. apríla 2013, sp. zn. 1Obo/67/2011 ani implicitne nevyslovil záver, podľa ktorého by sa mali na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia medzi dvomi podnikateľmi aplikovať v každom jednom prípade ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní, ale dôvodom zrušenia rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. septembra 2011, č. k. Z-2-30Cb/1599/1993-1093 bolo nesprávne vyhodnotenie podania žalobcu ako zmeny žaloby, keď išlo o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za roky 1992 a 1993, pričom nárok bol uplatnený žalobou dňa 13. decembra 1993, a teda je zjavné, že najvyšší súd v žiadnom prípade neriešil premlčanie nároku spôsobom prezentovaným žalobcom v aktuálne rozhodovanom spore.

46.4. Naopak právny názor súdu o aplikácii ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka na nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za roky 2017 a 2018, ktorý zároveň vylučuje argumentáciu žalobcu v spore, podporuje uznesenie najvyššieho súdu z 19. júla 2023, sp. zn. 2Cdo/323/2021, ktorý vytkol súdom nižšej inštancie nesprávnu aplikáciu § 261 Obchodného zákonníka. V predmetnom uznesení najvyšší súd uviedol, že právnu úpravu premlčania upravenú v ustanovení § 397 a nasl. Obchodného zákonníka, pokiaľ ide o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, je možné aplikovať len v prípade, ak právny vzťah medzi stranami, z ktorého nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vznikol, má charakter obchodného záväzkového vzťahu v zmysle ustanovenia § 261 a nasl. Obchodného zákonníka. Ak uvedená podmienka splnená nie je, možno na uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia aplikovať výlučne právnu úpravu Občianskeho zákonníka, a to nielen pokiaľ ide o vznik nároku (§ 451 a nasl. Občianskeho zákonníka), ale aj pokiaľ ide o premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka). Z citovaného právneho názoru najvyššieho súdu nepochybne vyplýva, že podľa ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka je jedným spôsobom vzniku záväzku aj bezdôvodné obohatenie, pričom ak vznikne záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia medzi dvomi podnikateľskými subjektmi, nie je možné tento záväzok automaticky subsumovať pod ustanovenie § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, ako sa toho nesprávne domáha žalobca. Pre možnosť kvalifikovania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia ako obchodnoprávneho nároku, na ktorý je možné aplikovať ustanovenia § 397 a nasl. Obchodného zákonníka o premlčaní, je nutné, aby nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (ako sekundárny právny vzťah) vznikol na podklade iného (primárneho) vzťahu, ktorý má charakter obchodného záväzkového vzťahu podľa ustanovenia § 261 alebo § 262 Obchodného zákonníka. V prípade absencie obchodného záväzkového vzťahu ako primárneho vzťahu nie je možné sekundárny vzťah na vydanie bezdôvodného obohatenia bez ohľadu na charakter subjektov považovať za obchodný nárok, ale je nutné ho kvalifikovať výlučne ako občianskoprávny nárok, ktorý sa premlčuje v premlčacích lehotách upravených v ustanovení § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

46.5. Medzi žalobcom a žalovaným v období rokov 2017 a 2018 absentoval primárny vzťah týkajúci sa prístupu do distribučnej sústavy žalovaného, ktorý by mal charakter obchodného záväzkového vzťahu, a teda samotný záväzok žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia nemôže mať charakter obchodného záväzkového vzťahu podľa ustanovenia § 261 ods. 1, resp. podľa ustanovenia § 262 Obchodného zákonníka, čo znamená, že tento nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, resp. v trojročnej objektívnej premlčacej lehote podľa ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

46.6. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2017, žalobca od počiatku s poukazom na nález ústavného súdu z 22. júna 2016, sp. zn. PL. ÚS 17/2014 vedel, že v danom období nemá so žalovaným uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, a preto od počiatku vedel, že žalovaný nemá zmluvný podklad pre fakturáciu G-komponentu. Z tohto dôvodu sa žalobca dňom

úhrady jednotlivých faktúr vystavených žalovaným dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a od tohto dňa začala žalobcovi plynúť dvojiročná subjektívna premlčacia lehota podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na jednotlivé doklady o úhrade súd poukazuje na to, že posledné faktúry vzťahujúce sa na rok 2017 uhradil žalobca dňa 19. januára 2018. V tento deň začala žalobcovi plynúť vo vzťahu k posledným platbám dvojiročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá uplynula uplynutím dňa 19. januára 2020. Keďže nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2017 si žalobca uplatnil zmenou žaloby doručenou súdu e-mailom dňa 29. decembra 2020, uplatnil si ho v celom rozsahu po uplynutí dvojiročnej subjektívnej premlčacej lehoty podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Tieto východiská sa v celom rozsahu vzťahujú aj na nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2018, aj v ich prípade sa žalobca dňom úhrady jednotlivých faktúr vystavených žalovaným dozvedel o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného a od tohto dňa začala žalobcovi plynúť dvojiročná subjektívna premlčacia lehota podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. S poukazom na jednotlivé doklady o úhrade súd poukazuje na to, že posledné faktúry vzťahujúce sa na rok 2018 uhradil žalobca dňa 21. januára 2019. V tento deň začala žalobcovi plynúť vo vzťahu k posledným platbám dvojiročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá uplynula v súlade s ustanovením § 8 písm. a/ zákona č. 62/2020 Z. z. uplynutím dňa 2. marca 2021. Keďže nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2018 si žalobca uplatnil zmenou žaloby doručenou súdu dňa 28. decembra 2021, uplatnil si ho v celom rozsahu po uplynutí dvojiročnej subjektívnej premlčacej lehoty podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia za roky 2017 a 2018, vrátane žalobcom uplatneného príslušenstva pohľadávky (tu s odkazom na rozsudok najvyššieho súdu z 29. júna 2010, sp. zn. 1Cdo/157/2009 upravujúci premlčanie nároku na zaplatenie úroku z omeškania z občianskoprávneho vzťahu), predstavujúci občianskoprávny nárok je v celom rozsahu premlčaný a žalovaný v tejto časti dôvodne namieta premlčanie uplatneného nároku, nebolo by možné premlčaný nárok žalobcovi priznať.

47. Záverom k nevykonaniu žalobcom navrhnutého výsluchu znalca Ing. Petra Krajčího v jeho podaní z 27. septembra 2023 uvádza súd nasledovné:

47.1. Predmetný dôkazný návrh uplatnený zo strany žalobcu bol uplatnený oneskorene, pričom už v uznesení Okresného súdu Bratislava I zo 17. decembra 2019, č. k. 33Cb/47/2019-229 o sudcovskej koncentrácii konania a o následkoch s ňou spojenými. Navyše pri odročení pojednávania nariadeného na 23. februára 2023 súd výslovne oznámil žalobcovi, že na dôkazy predložené (a teda aj navrhnuté) po 31. marci 2023 nebude prihliadať s poukazom na znenie ustanovenia § 153 C.s.p., keď opakované žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania vyhodnotil súd ako hraničiace s obštrukčným konaním, ktorých cieľom je zmarenie rozhodnutia vo veci. Napriek tomuto výslovnému poučeniu žalobcu zo strany súdu žalobca v stanovenej záväznej lehote do 31. marca 2023 návrh na výsluch znalca neuplatnil.

47.2. Navyše súd poukazuje na to, že tento oneskorený dôkazný návrh zo strany žalobcu je všeobecný, keď nie je z neho vôbec zrejmé, čoho sa má navrhovaný výsluch znalca týkať a čo ním má byť preukázané, keďže žalobca ho len všeobecne odôvodnil s odkazom na vznesenie viacerých námietok žalovaným. Takýto spôsob formulovania dôkazného návrhu zo strany žalobcu je nedostatočný.

47.3. Nad rámec uvedeného súd konštatuje, že výsluch znalca nepovažoval za účelný s odkazom na znenie ustanovenia § 207 ods. 3 C.s.p. Pre rozhodnutie o podanej žalobe boli podstatné závery znaleckého ústavu v znaleckom posudku č. 42/2023 týkajúce sa toho, že žalobca prístup do distribučnej sústavy v rozhodnom období rokov 2017 a 2018 využíval, čo potvrdil aj samotný žalobca vo svojom vyjadrení z 31. marca 2023. Vo vzťahu k odpovediam znaleckého ústavu na otázky č. 8, 9 a 10 súd poukazuje na právne závery týkajúce sa spôsobu určenia výšky bezdôvodného obohatenia obsiahnuté v bodoch 40., 41., 42.7., 43., 43.1., 43.2. a 44. odôvodnenia rozsudku vyššie, a s poukazom na tieto závery nie je relevantný znalecký posudok č. 42/2023 a na tomto konštatovaní by nič nezmenil ani prípadný výsluch znalca, ktorý znalecký posudok vypracovával. Osobitne pritom súd dáva do pozornosti bod 42.7. odôvodnenia rozsudku vyššie, v ktorom poukázal na to, že znalecký ústav v časti týkajúcej sa výšky platby za prístup prekročil rámec znaleckého skúmania, keď v tejto časti sa nejedná o skutkové zistenia, resp. skutkové závery znaleckého ústavu, a predmetný zásadný nedostatok časti znaleckého posudku zakladajúci nepoužiteľnosť tejto časti posudku by nemohol zhojiť ani prípadný výsluch znalca, ktorý tento čiastočne vadný znalecký posudok vypracoval.

48. Vzhľadom na vyššie uvedené závery vyhodnotil súd žalobu žalobcu v časti uplatnenej istiny 16.029.426,14 eur a v časti jej zodpovedajúceho príslušenstvu pohľadávky ako nedôvodnú.

48.1. Preto súd žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol (výrok II.).

49. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, keďže žalovaný bol v časti istiny v celom rozsahu úspešný, neúspešný bol len v nepatrnej časti žalobou uplatneného príslušenstva pohľadávky, ktoré by sa v celkovom pomere úspechu a neúspechu strán sporu matematicky (ani pri zaokrúhlení percentuálnej sadzby na dve desatinné miesta) žiadnym spôsobom neprejavilo (výrok III.).

49.1. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava III.

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.) obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) [§ 363 C. s. p.].

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).